

Q4

Tilinpäätöstiedote 1-12/2019

Caverion

Caverion Oyj Tilinpäätöstiedote 7.2.2020 klo 12.00

Caverion Oyj:n Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2019

Tulostavoitteet saavutettiin neljännellä vuosineljänneksellä, Caverion palasi kasvu-uralle

Vuoden 2019 tulosohjeistuksen toteutuminen

Konsernin kehitys oli vuoden 2019 tulosohjeistuksen mukainen. Konsernin Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto ja sen suhteellinen osuus konsernin koko liikevaihdosta kasvoivat ja olivat yhteensä 1 274,9 (1 213,0) milj. euroa ja 60,0 (55,0) prosenttia liikevaihdosta vastaavasti. Projektit-liiketoiminnan liikevaihto laski 848,3 (991,1) milj. euroon. Konsernin oikaistu käyttökate oli 120,4 (53,4) milj. euroa.

1.10.–31.12.2019

- **Liikevaihto:** 589,0 (587,6) milj. euroa. Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 7,5 prosenttia.
- **Oikaistu käyttökate:** 47,0 (11,0) milj. euroa, eli 8,0 (1,9) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** 35,9 (-1,3) milj. euroa, eli 6,1 (-0,2) prosenttia liikevaihdosta.
- **Oikaistu EBITA:** 33,7 (9,6) milj. euroa, eli 5,7 (1,6) prosenttia liikevaihdosta.
- **EBITA:** 22,5 (-2,7) milj. euroa, eli 3,8 (-0,5) prosenttia liikevaihdosta.
- **Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja:** 80,6 (53,7) milj. euroa.
- **Osakekohtainen tulos, laimentamaton:** 0,11 (-0,12) euroa osakkeelta.
- **Nettovelat/Käyttökate*:** 1,4x (0,2x).
- Päivitetyt taloudelliset tavoitteet ja kasvustrategia esiteltiin pääomamarkkinapäivällä marraskuussa.
- Maintpartnerin ja Huurteen yritysostot saatettiin päätökseen marraskuun lopussa, Pelsun lokakuussa.

1.1.–31.12.2019

- **Tilaukanta:** 1 670,5 (1 494,3) milj. euroa, kasvua 11,8 prosenttia.
- **Liikevaihto:** 2 123,2 (2 204,1) milj. euroa. Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi 5,1 prosenttia.
- **Oikaistu käyttökate:** 120,4 (53,4) milj. euroa, eli 5,7 (2,4) prosenttia liikevaihdosta.
- **Käyttökate:** 103,0 (-8,8) milj. euroa, eli 4,8 (-0,4) prosenttia liikevaihdosta.
- **Oikaistu EBITA:** 67,2 (46,8) milj. euroa, eli 3,2 (2,1) prosenttia liikevaihdosta.
- **EBITA:** 49,8 (-15,4) milj. euroa, eli 2,3 (-0,7) prosenttia liikevaihdosta.
- **Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja:** 143,7 (21,6) milj. euroa.
- **Osakekohtainen tulos, laimentamaton:** 0,14 (-0,40) euroa osakkeelta.

Suluissa esitetyt luvut ovat edellisvuoden vastaavan kauden lukuja, ellei toisin ole mainittu.

* Lainapankkien kanssa vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Caverion on soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia voimaantulopäivästä 1.1.2019 alkaen. Konserni on ottanut standardin käyttöön yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä, jolloin vertailutietoja voimaantulopäivää edeltäviltä kausilta ei ole oikaistu. Lisätietoja on esitetty kohdassa Muutoksia ulkoiseen taloudelliseen raportointiin vuonna 2019 ja taulukko-osan liitetiedossa 1 Laadintaperiaatteet.

OSINGONJAKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa 23.3.2020 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,08 euroa osakkeelta.

AVAINLUVUT

Milj. e	10–12/19 (IFRS 16)	10–12/18 (ei IFRS 16)	Muutos	1–12/19 (IFRS 16)	1–12/18 (ei IFRS 16)	Muutos
Tilauskanta	1 670,5	1 494,3	11,8 %	1 670,5	1 494,3	11,8 %
Liikevaihto	589,0	587,6	0,2 %	2 123,2	2 204,1	-3,7 %
Oikaistu käyttökate	47,0	11,0	327,4 %	120,4	53,4	125,5 %
Oikaistu käyttökateprosentti, %	8,0	1,9		5,7	2,4	
Käyttökate	35,9	-1,3		103,0	-8,8	
Käyttökateprosentti, %	6,1	-0,2		4,8	-0,4	
Oikaistu EBITA	33,7	9,6	251,0 %	67,2	46,8	43,5 %
Oikaistu EBITA-prosentti, %	5,7	1,6		3,2	2,1	
EBITA	22,5	-2,7		49,8	-15,4	
EBITA-prosentti, %	3,8	-0,5		2,3	-0,7	
Liikevoitto	18,9	-8,7		35,3	-35,9	
Liikevoittoprosentti, %	3,2	-1,5		1,7	-1,6	
Tilikauden tulos	15,1	-15,8		22,6	-48,1	
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	0,11	-0,12		0,14	-0,40	
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	80,6	53,7	50,2 %	143,7	21,6	
Kassakonversio (rullaava 12 kk), %				139,5	n.a.	
Käyttöpääoma				-100,9	-54,6	-84,8 %
Korollinen nettovelka				168,4	6,9	
Nettovelat/Käyttökate*				1,4	0,2	
Velkaantumisaste, %				73,6	2,7	
Omavaraisuusaste, %				21,5	30,2	
Henkilöstö kauden lopussa				16 273	14 950	8,8 %

* Lainapankkien kanssa vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti.

Ari Lehtoranta, toimitusjohtaja:

"Olen tyytyväinen Caverionin suorituksen kehitykseen neljännellä vuosineljänneksellä. Ensinnäkin, Caverion kääntyi kasvu-uralle. Liikevaihtomme neljännellä vuosineljänneksellä kasvoi 589,0 (587,6) milj. euroon, mikä sisältää Maintpartnerin ja Huurteen yritysostot joulukuusta alkaen. Nämä yritysostot, yhdessä Pelsun yrityshankinnan kanssa, ovat esimerkkejä uudistetusta keskittymisestämme kasvuun. Liikevaihto kasvoi 1,6 prosenttia vuosineljänneksellä, kun ei oteta huomioon valuuttakurssien vaikutusta. Samalla saavutimme tulostavoitteemme ja myönteinen kolmannella vuosineljänneksellä näkyvissä ollut kehityssuunta jatkui. Neljännen vuosineljänneksen oikaistu käyttökate parani 47,0 (11,0) milj. euroon, eli 8,0 (1,9) prosenttiin liikevaihdosta. Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja parani 80,6 (53,7) milj. euroon. Tilauskanta kasvoi 11,8 prosenttia 1 670,5 (1 494,3) milj. euroon, mikä tukee orgaanista kasvuamme tulevaisuudessa.

Paikallisissa valuutoissa mitattuna Palvelut-liiketoiminnan liikevaihto kasvoi vahvasti 9,1 prosenttia, kun taas Projektit-liiketoiminnan liikevaihto laski 8,5 prosenttia neljännellä vuosineljänneksellä. Palvelut-liiketoiminnan osuus konsernin liikevaihdosta oli 61,5 (57,4) prosenttia ja sillä oli erinomainen viimeinen vuosineljännes useimpien divisioonien parantaessa kannattavuuttaan. Teimme Projektit-liiketoiminnassa olennaisen alaskirjauksen yhteen jäljellä olevaan riskiprojektiin, joka on raportoitu oikaistussa käyttökatteessa vuoden 2019 neljännellä vuosineljänneksellä. Tätä negatiivista vaikutusta käyttökatteeseen hyvytti osittain saksalaisen tytäryhtiömme entisiltä omistajilta kartelliasiansa saamamme korvaus, joka on myös raportoitu oikaistussa käyttökatteessa. Vanhat projektit vaikuttivat yhä heikentävästi Projektit-liiketoiminnan kannattavuuteen vuonna 2019. Vaikka Projektit-liiketoiminta paransi suoritustaan vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla, kannattavuus on yhä kaukana tavoitetasosta. Suorituskyvyn johtamisen toimenpiteet jatkuvat.

Oikaistu käyttökatteemme parani 120,4 (53,4) milj. euroon, eli 5,7 (2,4) prosenttiin liikevaihdosta vuonna 2019. Rahavirta oli vuoden 2019 kohokohta. Operatiivinen rahavirtamme ennen rahoituseriä ja veroja parani 143,7 (21,6) milj. euroon ja kassakonversio oli 139,5 prosenttia vuonna 2019. Rahavirta investointien jälkeen, sisältäen maksut toteutetuista yritysostoista, oli 64,5 (1,4) milj. euroa. Jatkuvat ponnistelumme käyttöpääoman parantamiseksi ovat tuottaneet tulosta. Käyttöpääomamme parani -100,9 (-54,6) milj. euron tasolle neljännellä

vuosineljänneksellä. Nettovelka ilman vuokrasopimusvelkoja oli 31,5 (6,9) milj. euroa joulukuun lopussa. Nettovelat/Käyttökate-suhdeluku oli 1,4x (0,2x).

Esittelimme päivitettyt taloudelliset tavoitteemme ja kasvustrategiamme pääomamarkkinapäivällämme marraskuussa. Tavoitteemme keskipitkällä aikavälillä on kasvaa orgaanisesti 4 prosenttia vuositasolla yli syklin ja kasvattaa edelleen Palvelut-liiketoimintamme osuutta konsernin liikevaihdosta. Orgaanista kasvua täydentävät yritysostot. Digitalisaatio ja kestävä kehitys ovat avainteemat, jotka tukevat kannattavaa kasvuamme tulevaisuudessa. Ympäristösäännökset ja lainsäädäntö tiukentuvat edelleen, mikä vaatii lisääntyviä toimia rakennusten energiatehokkuudessa. Parannettu tarjoomamme vastaa erittäin hyvin uudenlaiseen kysyntään ja mahdollistaa älykkäät kaupungit ja älyrakennukset. Tulevaisuuden kasvun lähteitämme ovat syventyvät asiakassuhteet, asiantuntija- ja tulospohjaiset projektit ja palvelut, digitaaliset ratkaisut sekä älykkäät teknologiat valituilla kiinteistötekniikan kasvualueilla.

Lopuksi haluaisin kiittää erityisesti henkilöstöämme. Teimme kaikkien aikojen parhaan tuloksen Suomessa, Teollisuuden ratkaisussa ja Itävallassa. Kova työ Ruotsin, Saksan ja Tanskan käänneohjelmissa tuottaa tulosta. Norjan kannattavuus oli paras koskaan Palvelut-liiketoiminnassamme. Parantunut suoritus sekä yhä tärkeämpi roolimme ilmastonmuutosta vastaan taistelussa kasvattavat motivaatiotamme. Toiminnassamme vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla nähdyt parannukset tarjoavat hyvät lähtökohdat jatkolle. Vuonna 2020 tavoitteenamme on kasvattaa liikevaihtoa ja parantaa edelleen tulostamme.”

NÄKYMÄT VUODELLE 2020

Caverionin palvelujen ja ratkaisujen markkinanäkymät

Toimialan megatrendit, kuten lisääntynyt teknologian käyttö rakennetuissa ympäristöissä, energiatehokkuutta koskevat vaatimukset, lisääntyvä digitalisoituminen ja automaatio sekä kaupungistuminen, luovat edelleen kysyntää Caverionin palveluille ja ratkaisuille tulevina vuosina. Caverionin kannattavaa kasvua ohjaavat avainteemat ovat kestävä kehitys ja digitalisaatio. Lisääntyvää tietoisuutta kestävästä kehityksestä tukevat sekä EU:n ajamat säännökset että kansallinen lainsäädäntö, jotka asettavat tavoitteita ja toimenpiteitä energiatehokkuuteen ja hiilineutraaliuuteen liittyen. Samalla loppukäyttäjien odotukset miellyttäviä ja turvallisia työtiloja kohtaan kasvavat, mikä tukee Caverionin palveluiden ja ratkaisujen kysyntää sekä uudisrakennuksissa että saneerauksissa.

Palvelut

Palveluiden taustalla olevan kysynnän odotetaan jatkuvan hyvänä. Rakennuksissa olevan teknologian lisääntyessä uusien palveluiden ja digitaalisten ratkaisuiden tarpeen odotetaan lisääntyvän. Asiakkaiden keskittyminen omaan ydintoimintaansa tarjoaa edelleen Caverionille mahdollisuuksia ylläpidon, kunnossapidon sekä teknisen kiinteistöhuollon ulkoistuksissa. Nähtävissä on suuntaus kohti tiiviimpää yhteistyötä liiketoimintahyötyjen saavuttamiseksi pelkkien kustannussäästöjen sijasta. Kansainväliset asiakkaat hakevat yhtenäisiä, maiden rajat ylittäviä toimintamalleja, erityisesti Pohjoismaissa. Kiinnostus kestävästä kehityksestä tukeviin palveluihin on kasvussa, esimerkkinä energianhallinta. Jäähdytysliiketoiminnassa on meneillään tekninen muutos F-kaasujen käyttämisestä kohti CO₂-pohjaisia kylmätekniisiä järjestelmiä, mikä lisää päivitysten ja modernisointien tarvetta.

Projektit

Taloudellisen ympäristön kasvaneesta epävarmuudesta huolimatta Projektien markkinoiden odotetaan pysyvän vakaina liike- ja toimistorakentamisen markkinasegmentissä muissa Caverionin toimintamaissa Ruotsia lukuun ottamatta. Ruotsissa aktiivisuustaso asuin- ja liikekiinteistöprojekteissa on hidastumassa, kun taas infrarakentamisen markkinan odotetaan olevan aktiivinen. Vakaan kysynnän odotetaan jatkuvan sekä julkisella että yksityisellä sektorilla muissa Caverionin päämaissa. Talotekniikan kokonaistoimitusten, elinkaarihankkeiden sekä erilaisten kumppanuusmallien, kuten allianssiprojektien, asiakaskysyntä on kasvussa, pääasiassa riskienhallinnan ohjaamana. Hintakilpailun odotetaan kuitenkin pysyvän tiukkana. Alhainen korkotaso ja rahoituksen saatavuus tukevat edelleen investointeja. Parempaa energiatehokkuutta ja parempia sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö nostavat talotekniikkaan investoimisen kustannuksia.

Tulosohjeistus vuodelle 2020

Caverion-konsernin liikevaihto (2019: 2 123,2 milj. euroa) ja oikaistu EBITA (2019: 67,2 milj. euroa) kasvavat vuonna 2020 vuoteen 2019 verrattuna.

EBITA = Liikevoitto + aineettomien omaisuuserien poistot ja arvonalentumiset

Oikaistu EBITA = EBITA ilman vertailtavuuteen vaikuttavia eriä

Vertailtavuuteen vaikuttavat erät ovat olennaisia eriä tai liiketoimia, jotka ovat merkittäviä Caverionin taloudellisen kehityksen ymmärtämiseksi vertailtaessa nykyisen kauden tulosta edellisiin kausiin. Nämä erät voivat sisältää (1) myyntivoittoa ja -tappioita ja transaktiokuluja divestoinneista ja yritysostoista; (2) alaskirjauksia, kuluja ja/tai tuottoja erikseen tunnistetuista riskiprojekteista; (3) uudelleenjärjestelykuluja ja (4) muita eriä, jotka Caverionin johdon arvion mukaan eivät liity normaaliin liiketoimintaan.

Oikaistu EBITA ja vertailtavuuteen vaikuttavat erät:

Milj. e	1–3/19 (IFRS 16)	4–6/19 (IFRS 16)	7–9/19 (IFRS 16)	10–12/19 (IFRS 16)	1–12/19 (IFRS 16)	1–12/18 (ei IFRS 16)
EBITA	9,3	-4,1	22,1	22,5	49,8	-15,4
EBITA-prosentti, %	1,8	-0,8	4,4	3,8	2,3	-0,7
<i>Vertailtavuuteen vaikuttavat erät</i>						
- Myyntivoitot ja -tappiot ja transaktiokulut divestoinneista ja yritysostoista	2,3	0,3	0,2	2,1	4,8	5,5
- Alaskirjaukset, kulut ja tuotot erikseen tunnistetuista riskiprojekteista*	1,6			15,5	17,1	9,3
- Uudelleenjärjestelykulut	0,5	0,5	0,7	2,9	4,6	5,3
- Muut erät**	0,1	0,1	0,1	-9,3	-9,0	42,1
Oikaistu EBITA	13,8	-3,2	23,0	33,7	67,2	46,8
Oikaistu EBITA-prosentti, %	2,7	-0,6	4,5	5,7	3,2	2,1

* Merkittävät riskiprojektit sisältävät vain yhden riskiprojektin Saksasta vuonna 2019 ja 2020. Vuonna 2018 merkittävät riskiprojektit sisälsivät kolme päätyynyttä Suurta projektia Teollisuuden ratkaisuihin.

** Sisältäen pääasiassa Saksan kilpailuoikeudellisen sakan ja siihen liittyvät juridiset ja muut kulut sekä korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen

Caverion soveltaa liikevaihtonsa tulosohjeistuksessa seuraavaa ohjeistusterminologiaa.

Positiivinen muutos	Alaraja %	Yläaraja %
Kasvaa	0 %	
Negatiivinen muutos	Alaraja %	Yläaraja %
Laskee		0 %

Caverion soveltaa oikaistun EBITA:n tulosohjeistuksessa seuraavaa ohjeistusterminologiaa, jonka lisäksi huomioidaan +/- 2 prosenttiyksikön vaihteluväli esitettyihin rajoihin.

Positiivinen muutos	Alaraja %	Yläaraja %
Edellisen vuoden tasolla	-5 %	5 %
Kasvaa	5 %	30 %
Kasvaa merkittävästi	30 %	
Negatiivinen muutos	Alaraja %	Yläaraja %
Laskee	-30 %	-5 %
Laskee merkittävästi		-30 %

TIEDOTUSTILAISUUS, WEBCAST JA PUHELINKONFERENSSI

Tilinpäätöstiedotteesta järjestetään englanninkielinen tiedotustilaisuus perjantaina 7.2.2020 klo 14.00 Suomen aikaa Hotelli Kämpissä, osoitteessa Kluuvikatu 2, Helsinki. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana lähetyksenä osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat. Tilaisuuteen voi osallistua myös puhelimitse soittamalla numeroon +358 (0)9 7479 0361 viimeistään klo 13.55 Suomen aikaa. Osallistumiskoodi puhelinkonferenssiin on "9210056/Caverion". Tilaisuudesta on lisätietoa osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2020

Vuosikatsaus, joka sisältää vuoden 2019 tilinpäätöksen, julkaistaan Caverionin verkkosivuilla ja IR App -sovelluksessa suomeksi ja englanniksi viimeistään viikolla 9 helmikuussa 2020. Osa-/puolivuosikatsaukset julkaistaan 30.4., 6.8. ja 5.11.2020.

Taloudelliset katsaukset ja muuta sijoittajatietoa on saatavilla Caverionin verkkosivuilta osoitteesta www.caverion.fi/sijoittajat ja IR App -sovelluksesta. Materiaalit voi myös tilata sähköpostitse osoitteesta IR@caverion.com.

CAVERION OYJ

Lisätietoja antavat:

Martti Ala-Härkönen, talousjohtaja, Caverion Oyj, puh. 040 737 6633, martti.ala-harkonen@caverion.com

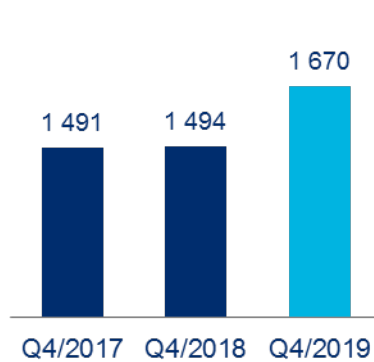
Milena Hæggström, sijoittajasuhteiden ja ulkoisen viestinnän johtaja, Caverion Oyj, puh. 040 5581 328, milena.haeggstrom@caverion.com

Jakelu: Nasdaq Helsinki, keskeiset tiedotusvälineet, www.caverion.fi

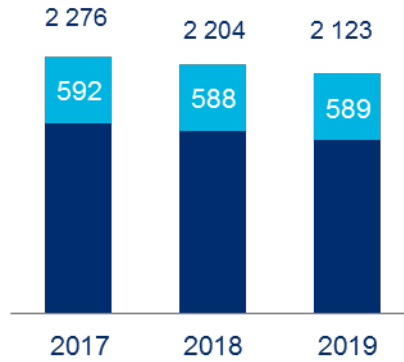
KONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS

Tunnusluvut

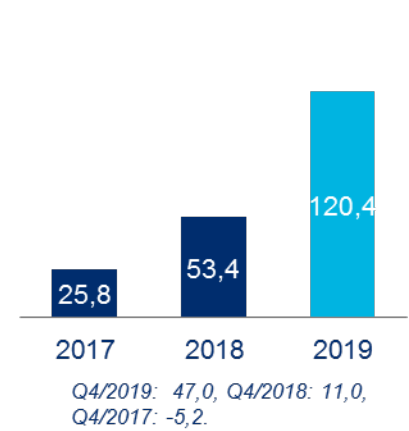
Tilaukanta (milj. e)

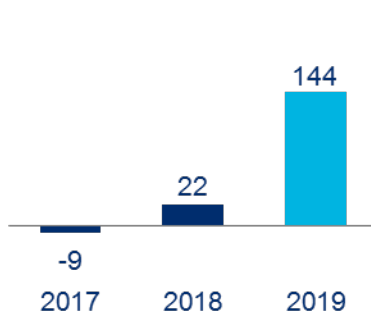
Liikevaihto (milj. e)

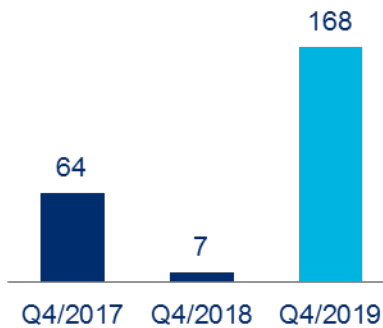
Oikaistu käyttökate (milj. e)

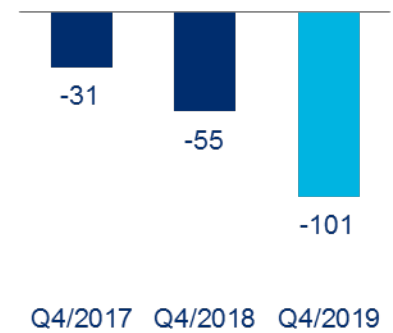
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja (milj. e)

Nettovelka (milj. e)

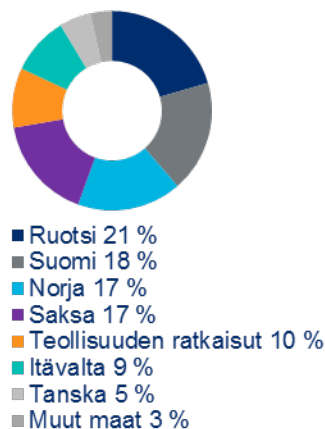
Käyttöpääoma (milj. e)

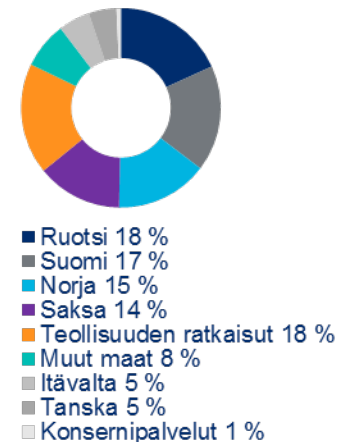
Liikevaihto liiketoimintayksiköittäin % liikevaihdosta 1-12/2019

Liikevaihto divisioonittain % liikevaihdosta 1-12/2019

Henkilöstö divisioonittain joulukuun 2019 lopussa

Vertailulukuja ei ole oikaistu IFRS 16:n mukaisiksi.

Toimintaympäristö viimeisellä vuosineljänneksellä ja vuonna 2019

Yleinen markkinatilanne oli koko kauden vakaa. Kysyntä oli vakaata muilla Caverionin markkinoilla Ruotsia lukuun ottamatta. Ruotsissa aktiivisuustaso asuin- ja liikekiinteistöprojekteissa hidastui, kun taas infrarakentamisen markkina oli yhä aktiivinen.

Palvelut

Palveluiden kysyntä jatkui edelleen vahvana. Nähtävissä on suuntaus kohti tiiviimpää yhteistyötä asiakkaiden ja palveluntarjoajien välillä liiketoimintahyötyjen saavuttamiseksi pelkkien kustannussäästöjen sijasta. Kansainväliset asiakkaat hakevat yhtenäisiä, maiden rajat ylittäviä toimintamalleja, erityisesti Pohjoismaissa. Kiinnostus kestävästä kehitystä tukeviin palveluihin on kasvussa, esimerkkinä energianhallinta ja asiantuntijapalvelut.

Projektit

Projektien markkinat olivat edelleen vakaat, mutta luottamus alkoi heikentyä. Asuinrakentamisen markkinasegmentissä oli viitteitä markkinan hidastumisesta. Caverionin kannalta merkityksellisempi liike- ja toimistorakentamisen markkinasegmentti pysyi kuitenkin vakaana, lukuun ottamatta liikekiinteistörakentamisen segmenttiä Ruotsissa. Talotekniikan kokonaistoimitusten, elinkaarihankkeiden sekä erilaisten kumppanuusmallien, kuten allianssiprojektien, asiakaskysyntä on ollut kasvussa, pääasiassa riskienhallinnan ohjaamana. Parempaa energiatehokkuutta ja parempia sisäilmaolosuhteita koskevat vaatimukset sekä tiukentuva ympäristölainsäädäntö nostavat talotekniikkaan investoimisen kustannuksia.

Projektit-liiketoiminnan riskit

Vuonna 2019 vanhat projektit vaikuttivat yhä heikentävästi Projektit-liiketoiminnan kannattavuuteen. Caverion jatkoi toimiaan jäljellä olevien kannattamattomien projektien päättämiseksi tai sopimiseksi vuoden aikana. Konsernin toisen vuosineljänneksen tulosta rasittivat merkittävät negatiiviset projektiennusteiden muutokset. Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä ei ollut merkittäviä negatiivisia projektiennusteiden muutoksia. Caverion teki neljännellä vuosineljänneksellä olennaisen alaskirjauksen yhteen jäljellä olevaan riskiprojektiin, joka on raportoitu oikaistussa käyttökatteessa. Jatkossa järjestelmällinen suorituskyvyn johtaminen on edelleen projektinjohtamisprosessin keskeinen osa kaikissa divisioonissa.

Vuonna 2019 ja 2020 Caverion huomioi vertailtavuuteen vaikuttavissa erissä ainoastaan yhden merkittävän Saksan riskiprojektin, jonka loppuun saattaminen on viivästynyt noin vuoden 2020 loppuun. On mahdollista, että tässä vanhassa projektissa tai muissa projekteissa voi ilmetä yhä riskejä. Lisätietoa projekti- ja muista riskeistä on esitetty kohdassa "Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät".

Caverion arvioi, että Projektit-liiketoimintaan liittyvä riskitaso on alhaisemmalla tasolla vuoden 2019 lopussa edellisvuoteen verrattuna.

Tilaukanta

Konsernin joulukuun lopun tilaukanta oli 1 670,5 milj. euroa, kasvua 11,8 prosenttia edellisvuoden joulukuun lopusta (1 494,3 milj. euroa). Vertailukelpoisin valuuttakurssein tilaukanta kasvoi 11,9 prosenttia. Tilaukantaan vaikuttivat sekä yritysmyyntit että hankinnat vuosina 2018-2019. Tilaukanta kasvoi sekä Palveluissa että Projekteissa viime vuoteen verrattuna.

Liikevaihto

Loka–joulukuu

Loka-joulukuun liikevaihto oli 589,0 (587,6) milj. euroa. Liikevaihto kasvoi 0,2 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Liikevaihtoon vaikuttivat valuuttakurssivaihtelut ja Teollisuuden ratkaisut -divisioonan putkisto- ja säiliöprojektien liiketoiminnan ja siihen liittyvän Ylivieskan konepajan myynti vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä. Liikevaihtoon sisältyy Maintpartnerin ja Huurteen yritysostot joulukuusta alkaen. Edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto oli 596,9 milj. euroa eli kasvoi 1,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Ruotsin kruunun muutosten vaikutus oli 3,9 milj. euroa ja Norjan kruunun 4,3 milj. euroa.

Liikevaihto kasvoi Itävallassa, Suomessa ja Teollisuuden ratkaisuisissa, mutta laski muissa divisioonissa. Liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein kasvoi myös Ruotsissa.

Palvelut-liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi ja oli 362,5 (337,2) milj. euroa loka-joulukuussa, mikä vastasi 7,5 prosentin kasvua tai 9,1 prosentin kasvua paikallisissa valuutoissa mitattuna. Projektit-liiketoimintayksikön liikevaihto oli 226,5 (250,4) milj. euroa loka-joulukuussa eli laski 9,5 prosenttia tai 8,5 prosenttia paikallisissa valuutoissa mitattuna.

Loka-joulukuussa Palvelut-liiketoimintayksikön osuus oli 61,5 (57,4) prosenttia ja Projektit-liiketoimintayksikön 38,5 (42,6) prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdesta.

Tammi-joulukuu

Tammi-joulukuun liikevaihto oli 2 123,2 (2 204,1) milj. euroa. Liikevaihto laski 3,7 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Liikevaihtoon vaikuttivat valuuttakurssivaihtelut ja Teollisuuden ratkaisut - divisioonan putkisto- ja säiliöprojektien liiketoiminnan ja siihen liittyvän Ylivieskan konepajan myynnit vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä. Projektien alaskirjaukset ja konsernin valikoivampi projektiliiketoiminnan lähestymistapa vaikuttivat myös heikentävästi. Liikevaihtoon sisältyy Maintpartnerin ja Huurteen yritysostot joulukuusta alkaen. Edellisvuoden vastaavan ajankohdan valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto oli 2 146,3 milj. euroa eli laski 2,6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Ruotsin kruunun muutosten vaikutus oli 14,0 milj. euroa ja Norjan kruunun 9,4 milj. euroa.

Liikevaihto kasvoi Itävallassa ja Suomessa, mutta laski muissa divisioonissa. Liikevaihto vertailukelpoisin valuuttakurssein kasvoi myös Ruotsissa.

Palvelut-liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi ja oli 1 274,9 (1 213,0) milj. euroa tammi-joulukuussa, mikä vastasi 5,1 prosentin kasvua tai 6,4 prosentin kasvua paikallisissa valuutoissa mitattuna. Projektit-liiketoimintayksikön liikevaihto oli 848,3 (991,1) milj. euroa tammi-joulukuussa eli laski 14,4 prosenttia tai 13,6 prosenttia paikallisissa valuutoissa mitattuna.

Tammi-joulukuussa Palvelut-liiketoimintayksikön osuus oli 60,0 (55,0) prosenttia ja Projektit-liiketoimintayksikön 40,0 (45,0) prosenttia konsernin kokonaisliikevaihdesta.

Liikevaihdon jakautuminen divisioonittain ja liiketoimintayksiköittäin

Liikevaihto, milj. e	10-12/ 2019	%	10-12/ 2018	%	Muutos	1-12/ 2019	%	1-12/ 2018	%	Muutos
Ruotsi	123,2	20,9	123,8	21,1	-0,5 %	435,4	20,5	443,1	20,1	-1,8 %
Suomi	112,4	19,1	95,5	16,3	17,7 %	384,3	18,1	336,3	15,3	14,3 %
Norja	94,6	16,1	107,9	18,4	-12,3 %	359,6	16,9	377,4	17,1	-4,7 %
Saksa	92,3	15,7	102,3	17,4	-9,8 %	355,5	16,7	436,7	19,8	-18,6 %
Itävalta	52,4	8,9	48,3	8,2	8,6 %	200,1	9,4	176,8	8,0	13,2 %
Teollisuuden ratkaisut	61,6	10,5	55,9	9,5	10,2 %	205,3	9,7	229,2	10,4	-10,4 %
Tanska	29,3	5,0	30,1	5,1	-2,6 %	109,5	5,2	129,2	5,9	-15,2 %
Muut maat*	23,1	3,9	23,7	4,0	-2,5 %	73,6	3,5	75,5	3,4	-2,5 %
Konserni yhteensä	589,0	100,0	587,6	100,0	0,2 %	2 123,2	100,0	2 204,1	100,0	-3,7 %
Palvelut-liiketoimintayksikkö	362,5	61,5	337,2	57,4	7,5 %	1 274,9	60,0	1 213,0	55,0	5,1 %
Projektit-liiketoimintayksikkö	226,5	38,5	250,4	42,6	-9,5 %	848,3	40,0	991,1	45,0	-14,4 %

* Muihin maihin sisältyvät Baltian maat, Puola (28.2.2019 asti) ja Venäjä.

Kannattavuus

Käyttökate

Loka-joulukuu

Oikaistu käyttökate parani 47,0 (11,0) milj. euroon eli 8,0 (1,9) prosenttiin liikevaihdosta loka-joulukuussa. Kaikki divisioonat paransivat tulostaan edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelut-liiketoiminnan viimeinen vuosineljännes oli erinomainen useimpien divisioonien parantaessa kannattavuuttaan. Projektit-liiketoiminta paransi suoritustaan. Projektit-liiketoiminnan oikaistu käyttökate oli positiivinen, kun ei oteta huomioon tehtyä alaskirjausta yhteen jäljellä olevaan riskiprojektiin. Käyttökate parani 35,9 (-1,3) milj. euroon eli 6,1 (-0,2) prosenttiin liikevaihdosta loka-joulukuussa.

Oikaistun käyttökateen laskelmassa divestointeihin ja yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut olivat yhteensä 2,1 milj. euroa loka-joulukuussa. Alaskirjaukset sekä kulut ja tuotot erikseen tunnistetuista riskiprojekteista olivat yhteensä 15,5 milj. euroa. Konsernin uudelleenjärjestelykulut olivat 2,9 milj. euroa ja muut erät yhteensä -9,3 milj. euroa. Nämä sisältävät pääasiassa Saksan kilpailuoikeudelliseen sakkoon liittyvät juridiset ja muut kulut sekä korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen.

Aineiden ja tarvikkeiden käyttöön liittyvät kulut laskivat 139,4 (154,6) milj. euroon ja ulkopuoliset palvelut 116,9 (123,1) milj. euroon loka-joulukuussa. Henkilöstökulut kasvoivat 1,0 prosenttia ja olivat yhteensä 235,0 (232,8) milj. euroa loka-joulukuussa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 73,8 (80,5) milj. euroon, mihin vaikutti pääasiassa IFRS 16:n käyttöönotto. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 12,0 (2,2) milj. euroa, sisältäen korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen.

Tammi-joulukuu

Oikaistu käyttökate parani 120,4 (53,4) milj. euroon eli 5,7 (2,4) prosenttiin liikevaihdosta ja käyttökate 103,0 (-8,8) milj. euroon eli 4,8 (-0,4) prosenttiin liikevaihdosta tammi-joulukuussa. Caverion jatkoi toimiaan jäljellä olevien kannattamattomien projektien päättämiseksi tai sopimiseksi vuoden aikana. Konsernin toisen vuosineljänneksen tulosta rasittivat merkittävät negatiiviset projektiennusteiden muutokset. Vuoden 2019 kolmannella vuosineljänneksellä ei ollut merkittäviä negatiivisia projektiennusteiden muutoksia. Caverion teki neljännellä vuosineljänneksellä olennaisen alaskirjauksen yhteen jäljellä olevaan riskiprojektiin, joka on raportoitu oikaistussa käyttökateessa.

Oikaistun käyttökateen laskelmassa myyntitappiot divestoinneista sekä divestointeihin ja yrityshankintoihin liittyvät transaktiokulut olivat yhteensä 4,8 milj. euroa tammi-joulukuussa. Alaskirjaukset sekä kulut ja tuotot erikseen tunnistetuista riskiprojekteista olivat yhteensä 17,1 milj. euroa. Vuonna 2019 merkittävät riskiprojektit sisältävät ainoastaan yhden riskiprojektin Saksasta. Konsernin uudelleenjärjestelykulut olivat 4,6 milj. euroa ja muut erät yhteensä -9,0 milj. euroa. Nämä sisältävät pääasiassa Saksan kilpailuoikeudelliseen sakkoon liittyvät juridiset ja muut kulut sekä korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen.

Palvelut-liiketoimintayksikkö jatkoi kannattavuutensa parantamista. Myös Projektit-liiketoimintayksikön tulos parani vuoden 2019 toisella vuosipuoliskolla, mutta siihen vaikuttivat yhä heikentävästi projektien alaskirjaukset ja negatiiviset ennustemuutokset. Divisioonittain tarkasteltuna Suomi, Itävalta ja Teollisuuden ratkaisut tekivät vahvaa tulosta läpi vuoden. Muut divisioonat paransivat tulostaan vuoden loppua kohden. On huomionarvoista, että Saksan kannattavuus parani selvästi toisella vuosipuoliskolla.

Aineiden ja tarvikkeiden käyttöön liittyvät kulut laskivat 524,2 (570,6) milj. euroon ja ulkopuoliset palvelut 411,3 (425,0) milj. euroon tammi-joulukuussa. Henkilöstökulut laskivat 2,7 prosenttia ja olivat yhteensä 868,9 (892,9) milj. euroa tammi-joulukuussa. Liiketoiminnan muut kulut laskivat 229,8 (328,4) milj. euroon, mihin vaikutti pääasiassa IFRS 16:n käyttöönotto ja Saksan 40,8 milj. euron kilpailuoikeudellinen sakko kesäkuussa 2018. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 14,0 (4,1) milj. euroa, sisältäen korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen.

Caverion Industria Oy sai helmikuussa myönteisen välimiespäätöksen Caverionin vuoden 2018 riskilistan kolmannessa ja viimeisessä suuressa projektissa. Päätöksen seurauksena Caverionille maksettiin noin 8,9 milj. euroa ja korko 19.5.2016 lähtien maksuhetken saakka sekä menettelyyn liittyvät hallinnolliset ja juridiset kulut ja

palkkiot. Caverion kirjasi ratkaisuun liittyvät tuotot vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen käyttökateeseen.

Käyttökate on määritelty seuraavasti: Liikevoitto + Poistot ja arvonalentumiset. Oikaistu käyttökate = Käyttökate ilman vertailtavuuteen vaikuttavia eriä. Vertailtavuuteen vaikuttavat erät vuonna 2019 ovat olennaisia eriä tai liiketoimia, jotka ovat merkittäviä Caverionin taloudellisen kehityksen ymmärtämiseksi vertailtaessa nykyisen kauden tulosta edellisiin kausiin. Nämä erät voivat sisältää (1) myyntivoittoja ja -tappioita ja transaktiokuluja divestoinneista ja yritysostoista; (2) alaskirjauksia, kuluja ja/tai tuottoja erikseen tunnistetuista riskiprojekteista; (3) uudelleenjärjestelykuluja ja (4) muita eriä, jotka Caverionin johdon arvion mukaan eivät liity normaaliin liiketoimintaan. Vuonna 2018 merkittävät riskiprojektit sisälsivät kolme päättynyttä Suurta projektia Teollisuuden ratkaisussa, joiden vaikutukset raportoitiin kategoriassa (2). Saksan kilpailuoikeudellinen sakko ja siihen liittyvät juridiset ja muut kulut raportoitiin kategoriassa (4). Vuonna 2019 merkittävät riskiprojektit sisälsivät vain yhden kategoriassa (2) raportoitavan riskiprojektin Saksasta.

Oikaistu käyttökate – Vertailtavuuteen vaikuttavat erät:

Milj. e	10–12/19 (IFRS 16)	10–12/18 (ei IFRS 16)	1–12/19 (IFRS 16)	1–12/18 (ei IFRS 16)
Käyttökate	35,9	-1,3	103,0	-8,8
Käyttökateprosentti, %	6,1	-0,2	4,8	-0,4
<i>Vertailtavuuteen vaikuttavat erät</i>				
- Myyntivoitot ja -tappiot ja transaktiokulut divestoinneista ja yritysostoista	2,1	4,3	4,8	5,5
- Alaskirjaukset, kulut ja tuotot erikseen tunnistetuista riskiprojekteista	15,5	4,4	17,1	9,3
- Uudelleenjärjestelykulut	2,9	3,1	4,6	5,3
- Muut erät*	-9,3	0,6	-9,0	42,1
Oikaistu käyttökate	47,0	11,0	120,4	53,4
Oikaistu käyttökateprosentti, %	8,0	1,9	5,7	2,4

* Sisältäen pääasiassa Saksan kilpailuoikeudellisen sakon ja siihen liittyvät juridiset ja muut kulut sekä korvauksen saksalaisen tytäryhtiön entisiltä omistajilta kartelliasiaan liittyen

EBITA ja liikevoitto

Loka-joulukuu

Oikaistu EBITA parani 33,7 (9,6) milj. euroon eli 5,7 (1,6) prosenttiin liikevaihdosta ja EBITA 22,5 (-2,7) milj. euroon eli 3,8 (-0,5) prosenttiin liikevaihdosta loka-joulukuussa. Loka-joulukuun liikevoitto parani 18,9 (-8,7) milj. euroon eli 3,2 (-1,5) prosenttiin liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 17,0 (7,4) milj. euroa loka-joulukuussa. Niistä 13,4 (1,4) milj. euroa oli aineellisten hyödykkeiden poistoja ja 3,6 (6,0) milj. euroa aineettomien hyödykkeiden poistoja. Suurin osa aineellisten hyödykkeiden poistoista liittyi IFRS 16:n mukaisesti käyttöoikeusomaisuuseriin ja ne olivat yhteensä 12,0 milj. euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot liittyivät yrityskauppojen yhteydessä kohdistettuihin aineettomiin hyödykkeisiin ja tietotekniikkaan.

Tammi-joulukuu

Oikaistu EBITA parani 67,2 (46,8) milj. euroon eli 3,2 (2,1) prosenttiin liikevaihdosta ja EBITA 49,8 (-15,4) milj. euroon eli 2,3 (-0,7) prosenttiin liikevaihdosta tammi-joulukuussa. Tammi-joulukuun liikevoitto parani 35,3 (-35,9) milj. euroon eli 1,7 (-1,6) prosenttiin liikevaihdosta.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 67,6 (27,1) milj. euroa tammi-joulukuussa. Niistä 53,2 (6,5) milj. euroa oli aineellisten hyödykkeiden poistoja ja 14,5 (20,6) milj. euroa aineettomien hyödykkeiden poistoja. Suurin osa aineellisten hyödykkeiden poistoista liittyi IFRS 16:n mukaisesti käyttöoikeusomaisuuseriin ja ne olivat yhteensä

47,9 milj. euroa. Aineettomien hyödykkeiden poistot liittyivät yrityskauppojen yhteydessä kohdistettuihin aineettomiin hyödykkeisiin ja tietotekniikkaan.

Muut EBITA:an ja liikevoittoon vaikuttavat tekijät on esitetty tarkemmin kohdassa Käyttökate.

Tulos ennen veroja, tilikauden tulos ja osakekohtainen tulos

Tulos ennen veroja parani 27,0 (-43,9) milj. euroon, tilikauden tulos 22,6 (-48,1) milj. euroon ja osakekohtainen tulos 0,14 (-0,40) euroon tammi–joulukuussa. Nettorahoituskulut olivat 8,4 (7,9) milj. euroa tammi–joulukuussa. Nämä sisältävät 5,1 milj. euroa korkokuluja vuokrasopimusveloista ja 1,2 milj. euron valuuttakurssivoiton euromääräisestä sisäisestä lainasta Venäjällä.

Konsernin efektiivinen veroaste oli 16,2 (-9,8) prosenttia tammi–joulukuussa.

Loka-joulukuun tulos ennen veroja parani 16,3 (-14,6) milj. euroon, tilikauden tulos 15,1 (-15,8) milj. euroon ja osakekohtainen tulos 0,11 (-0,13).

Investoinnit, yritysostot ja myydyt liiketoiminnot

Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin olivat tammi–joulukuussa 73,4 (17,5) milj. euroa eli 3,5 (0,8) prosenttia liikevaihdosta. Investoinnit tietotekniikkaan olivat 9,4 (7,3) milj. euroa. Tietotekniikkainvestoinnit liittyivät edelleen pääasiassa yhteisen IT-infrastruktuurin ja yhteisten alustojen rakentamiseen sekä data-keskuksen konsolidointiin. Myös IT-järjestelmiä ja mobiiliyökaluja kehitettiin konsernin sisäisten prosessien ja tehokkuuden parantamiseksi jatkossa. Muut investoinnit, mukaan lukien yritysostot ja sijoitukset yhteisyrityksiin, olivat 64,0 (10,2) milj. euroa.

Caverion allekirjoitti maaliskuussa 2019 sopimuksen Maintpartner Holding Oy:n kanssa Maintpartner Group Oy:n kaikkien osakkeiden ostamisesta, mukaan lukien sen Suomen, Puolan ja Viron tytäryhtiöt. Kauppaan ei kuulunut Maintpartner Group Oy:n Ruotsin tytäryhtiö. Maintpartner Holding Oy:n omistavat suomalaisen pääomasijoitusyhtiö CapMan Buyoutin hallinnoimat rahastot. Kauppa toteutui 29.11.2019 34 miljoonan euron kauppahinnalla (enterprise value) kilpailuviranomaisten annettua sille tarvittavat hyväksynnät. Osana kaupan toteutumista Caverion tulee etsimään ostajaa noin 6,5 prosentin osuudelle Teollisuuden ratkaisut -divisioonan kaupan jälkeisestä Suomen liikevaihdosta (noin 300 milj. euroa vuonna 2018). Ostetut liiketoiminnot konsolidoitiin Caverionin tulokseen 30.11.2019 alkaen.

Maintpartner on teollisuuden kunnossapitoon ja palveluntuotantoon keskittynyt yhtiö, joka toimii energia-, kemia-, metalli-, elintarvike- ja valmistavan teollisuuden aloilla. Yritysosto täydentää Caverionin osaamista teollisuuden käyttö- ja kunnossapitopalveluissa sekä digitaalisten ratkaisujen kehityksessä. Se myös laajentaa Caverionin maantieteellistä kattavuutta ja asiakkuuksia teollisuuden eri aloilla. Ostetussa liiketoiminnassa työskenteli 1 414 henkilöä vuoden 2019 lopussa. Kaupan kohteena olevan kokonaisuuden liikevaihto koko vuodelta 2019 oli 130,1 miljoonaa euroa ja käyttökate 6,7 miljoonaa euroa suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) mukaisesti.

Caverion Suomi Oy osti Pelsu Pelastussuunnitelma Oy:n koko osakekannan 11.10.2019. Myyjinä olivat yhtiön pääomistajat Fast Monkeys Oy, Sontek Ventures Oy, Eetu Kirsi, Okko Kouvalainen sekä useita henkilöomistajia. Pelsu Pelastussuunnitelma on erikoistunut kiinteistöturvallisuuden konsulttipalveluihin sekä helpokäyttöisiin digitaalisiin verkko- ja mobiiliyökaluihin. Yhtiö on alallaan markkinajohtaja Suomessa. Osapuolet sopivat, että kauppahintaa ei julkisteta. Kauppa toteutui 31.10.2019. Ostettu yhtiö konsolidoitiin Caverionin tulokseen 31.10.2019 alkaen.

Caverion saattoi 29.11.2019 päätökseen Huurre Group Oy:n kylmätekniikan ratkaisujen liiketoiminnan hankinnan yhtiön saatua vaaditun hyväksynnän Ruotsin kilpailuviranomaiselta 13.11.2019. Caverion tiedotti 29.10.2019 Huurre Group Oy:n kanssa tekemästään sopimuksesta ostaa kyseinen liiketoiminta. Kauppahinta maksettiin käteisellä. Kaupan arvoa ei julkistettu. Ostettu liiketoiminta on johtava energiatehokkaiden CO2-pohjaisten kylmätekniikan järjestelmien ja niihin liittyvien automaattoratkaisujen toimittaja, joka toimii Suomessa ja Ruotsissa. Kaupan kohteena olevan kokonaisuuden liikevaihto koko vuodelta 2019 oli 50,6 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa työskentelee Ruotsissa 130 ja Suomessa 141 henkilöä vuoden 2019 lopussa. Yrityskauppa tukee Caverionin kasvua palveluliiketoiminnassa ja vahvistaa edelleen jäähdytysliiketoiminnan tarjoomaa Suomessa vuonna 2018 toteutetun Jetitekin yritysoston jälkeen. Ostetut liiketoiminnot konsolidoitiin Caverionin tulokseen 30.11.2019 alkaen.

Vuonna 2019 toteutetuista yrityshankinnoista aiheutuu kertaluonteisia integraatiokuluja erityisesti vuoden 2020 ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Caverion julkisti joulukuun 2018 lopussa myyvänsä pienet tytäryhtiönsä Puolassa ja Tšekissä. Tšekin tytäryhtiön myynti toteutui 2.1.2019 ja Puolan tytäryhtiön myynti astui voimaan 28.2.2019. Kauppahintoja ei julkistettu.

Kassavirta, käyttöpääoma ja rahoitus

Konsernin operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja parani 143,7 (21,6) milj. euroon tammi-joulukuussa euroon ja kassakonversio oli 139,5 prosenttia. Konsernin vapaa kassavirta parani 74,0 (2,9) milj. euroon. Rahavirta investointien jälkeen oli 64,5 (1,4) milj. euroa.

Loka-joulukuussa konsernin operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja parani 80,6 (53,7) milj. euroon. Konsernin vapaa kassavirta laski 24,4 (46,8) milj. euroon. Rahavirta investointien jälkeen oli 21,4 (46,6) milj. euroa.

Konsernin käyttöpääoma parani -100,9 (-54,6) milj. euroon joulukuun lopussa. Käyttöpääoma kehittyi hyvin Suomen, Itävallan, Ruotsin, Teollisuuden ratkaisuiden ja erityisesti Saksan divisioonissa edellisvuoteen verrattuna. Myynti- ja osatuloutussaamisten määrä kasvoi 527,2 (518,9) milj. euroon ja muut lyhytaikaiset saamiset kasvoivat 32,6 (31,3) milj. euroon. Velkapuolella saadut ennakot kasvoivat 216,2 (182,6) milj. euroon ja muut lyhytaikaiset velat 269,2 (234,8) milj. euroon, kun taas osto- ja osatuloutusvelat laskivat 194,1 (204,4) milj. euroon.

Caverionin rahavarat olivat joulukuun lopussa 93,6 (51,2) milj. euroa. Lisäksi Caverionilla oli nostamattomia luottolimiittisopimuksia 100,0 milj. euroa ja nostamattomia tililimiittisopimuksia 19,0 milj. euroa.

Konsernin korolliset velat ilman vuokrasopimusvelkoja olivat 125,0 (58,1) milj. euroa joulukuun lopussa, ja keskiporkko suojausten jälkeen oli 3,0 prosenttia. Noin 40 prosenttia lainoista on pankeilta ja muilta rahoituslaitoksilta ja noin 60 prosenttia pääomamarkkinoilta. Vuokrasopimusvelat olivat yhteensä 136,9 milj. euroa joulukuun 2019 lopussa ja korolliset velat yhteensä näin 261,9 milj. euroa.

Konsernin nettovelka ilman vuokrasopimusvelkoja oli 31,5 (6,9) milj. euroa joulukuun lopussa ja vuokrasopimusvelkojen kanssa 168,4 milj. euroa. Velkaantumisasaste oli 73,6 (2,7) prosenttia ja omavaraisuusaste 21,5 (30,2) prosenttia joulukuun lopussa. Ilman IFRS 16:n vaikutusta velkaantumisasaste olisi ollut 13,7 prosenttia ja omavaraisuusaste 24,6 prosenttia.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä Caverion laski liikkeeseen uuden 75 milj. euron kiinteäkorkoisen ja vakuudettoman joukkovelkakirjalainan, joka erääntyy 28.3.2023 sekä teki myös vapaaehtoisen käteistarjouksen 16.6.2017 liikkeeseen laskemastaan 100 milj. euron hybridilainasta. Nelivuotisten velkakirjojen kiinteä vuotuinen korko on 3,25 %. Uusista velkakirjoista kerättyjen varojen käyttötarkoituksena oli hybridilainan osittaisen lunastuksen lisäksi yleiset liiketoimintatarpeet ja Caverionin strategian mukaiset investoinnit ja yritysjärjestelyt. Lopullinen hybridilainan takaisinostotarjouksen hyväksytty määrä oli 33,94 milj. euroa ja hybridilainan jäljellä oleva määrä on 66,06 milj. euroa. Hybridilainan takaisinostohinta oli 101,20 %. Transaktioiden tarkoituksena oli hallita ennakoivasti konsernin velkaportfoliota, pidentää konsernin maturiteettiprofiilia ja alentaa rahoituskustannuksia. Lisäksi Caverion myös uudelleenrahoitti pankkilainansa ja nostamattomat luottolimiittisopimuksensa helmikuun 2019 alussa.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen (EBITDA) suhdeluun (Nettovelat/Käyttökate). Taloudellinen kovenantti ei saa ylittää tasoa 3,5:1. Joulukuun lopussa konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluku vahvistettujen laskentaperiaatteiden mukaisesti oli 1,4x. Vahvistetut laskentaperiaatteet eivät sisällä IFRS 16 -standardin vaikutuksia ja ne sisältävät tiettyjä muita oikaisuja, kuten hybridilainan käsittely velkana joulukuusta 2019 alkaen sekä Saksan kilpailuoikeudellisen sakon ja siihen liittyvien juridisten ja neuvonantokulujen huomioimatta jättäminen.

Muutoksia ulkoiseen taloudelliseen raportointiin vuonna 2019

Caverion on soveltanut uutta IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia voimaantulopäivästä 1.1.2019 alkaen. Standardin mukaan lähes kaikki vuokrasopimukset kirjataan vuokrallottajan taseeseen. Aiemman IAS 17

mukaisen ohjeistuksen mukaan vuokralleottajan piti tehdä ero rahoitusleasingsopimuksen (taseessa) ja operatiivisen vuokrasopimuksen – IAS 17:ssä ”muu vuokrasopimus” – (taseen ulkopuolella) välillä. Uuden mallin mukaan tätä jakoa ei tehdä, vaan vuokralleottaja kirjaa taseeseen lähes kaikista sopimuksista käyttöoikeusomaisuuserän ja vastaavan vuokrasopimusvelan. Ainoana valinnaisena, Caverionin hyödyntämänä poikkeuksena ovat tiettyjä lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevat sopimukset, joihin liittyvät vuokratulot kirjataan tuloslaskelmaan. Näihin liittyvät maksut on kirjattu tuloslaskelmaan kuluksi. Caverionilla ei ole merkittäviä sopimuksia vuokralleantajana.

Standardi on vaikuttanut olennaisesti konsernin taseeseen ja taseeseen liittyviin tunnuslukuihin, kuten omavaraisuus- ja velkaantumisasteeseen. IFRS 16 -standardin käyttöönotosta johtuen konsernin käyttöoikeusomaisuuserät ja korolliset velat kasvoivat noin 142 milj. euroa. Standardi vaikutti myös konsernin tuloslaskelmaan. Vaikutuksen kohteena olevat vuokratulot jaetaan käyttöoikeusomaisuuserän poistoihin ja vuokrasopimusvelasta kertyneisiin korkoihin, mikä parantaa käyttökatetta. IFRS 16:n käyttöönotto nosti konsernin käyttökateprosenttia 2,3 prosenttiyksikköä vuonna 2019. Vaikutus katsauskauden tulokseen oli vähäinen. Caverion on ottanut standardin käyttöön yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä, jolloin vertailutietoja voimaantulopäivää edeltäviltä kausilta ei oikaista. Lisätietoja on esitetty taulukko-osan liitetiedossa 1 Laadintaperiaatteet.

Caverion teki vuoden 2019 aikana kolme tärkeää yritysostoa. Maintpartnerin ja Huurteen yritysostot saatettiin päätökseen marraskuun 2019 lopussa ja Pelsun lokakuussa 2019, jolloin ne vastaavasti vaikuttivat raportointiin joulukuun 2019 ja marraskuun 2019 alusta lähtien. Caverion julkisti joulukuussa 2018 myyvänsä pienet tytäryhtiönsä Puolassa ja Tšekissä. Nämä myynnit saatiin päätökseen 28.2.2019 ja 2.1.2019. Tarkempi kuvaus viimeaikaisista yritysostoista on esitetty kohdassa ”Investoinnit, yritysostot ja myydyt liiketoiminnot”.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstö divisioonittain kauden lopussa	12/19	9/19	Muutos	12/19	12/18	Muutos
Ruotsi	2 961	2 762	7 %	2 961	2 955	0 %
Suomi	2 795	2 643	6 %	2 795	2 513	11 %
Norja	2 431	2 455	-1 %	2 431	2 438	0 %
Saksa	2 253	2 245	0 %	2 253	2 268	-1 %
Teollisuuden ratkaisut	2 929	1 568	87 %	2 929	1 603	83 %
Muut maat	1 223	1 211	1 %	1 223	1 350	-9 %
Itävalta	828	842	-2 %	828	857	-3 %
Tanska	734	764	-4 %	734	860	-15 %
Konsernipalvelut	119	116	3 %	119	106	12 %
Konserni yhteensä	16 273	14 606	11 %	16 273	14 950	9 %

Caverion-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 14 763 (15 672) työntekijää tammi-joulukuussa 2019. Joulukuun 2019 lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 16 273 (14 950). Tammi-joulukuun henkilöstökulut olivat 868,9 (892,9) milj. euroa.

Työntekijöiden työturvallisuus oli edelleen tärkeä ja keskeinen alue vuonna 2019. Konsernin joulukuun lopun tapaturmataajuus oli 5,3 (5,2).

Muutoksia Caverion-konsernin johtoryhmässä ja organisaatiorakenteessa

Frank Krause (s. 1963) aloitti Saksan divisioonajohtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä ja Carsten Sørensen (s. 1972) Tanskan divisioonajohtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä 1.1.2019 alkaen.

Kari Sundbäck (s. 1971, DI) nimitettiin Caverionin Head of Transformation and Supply Operations -konsernitoiminnon johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 8.5.2019 alkaen. Hänen vastuulla on Caverionin hankinta (supply operations), konsernilaajuisten muutoshankkeiden johtaminen ja viestintä. Lisäksi hänen vastuullaan on Venäjän liiketoiminta ja sen tervehdyttäminen. Kari Sundbäck vastasi aiemmin KONEen toimintamallista ja muutosohjelmasta.

Thomas Hietto (s. 1967, DI), Caverionin Palveluliiketoimintayksikön johtaja ja konsernin johtoryhmän jäsen, nimitettiin Caverion Oyj:n varatoimitusjohtajaksi 1.7.2019 alkaen. Hän jatkaa myös edelleen tehtävässään

Palvelut-liiketoiminnasta, myynnin kehittämisestä sekä markkinoinnista ja brändistä vastaavana johtajana. Uudessa tehtävässään hän vastaa lisäksi Caverionin kasvustrategian johtamisesta.

Elina Engman (s. 1970, DI) nimitettiin 1.1.2020 alkaen Caverionin Teollisuuden ratkaisut -divisioonan johtoon ja konsernin johtoryhmän jäseneksi. Hän on toiminut aiemmin muun muassa ÅF Consultin johtajana vastuussa ÅF:n uusiutuvan energian ja energialiiketoiminnan konsultoinnista, Voimaosakeyhtiö SF:n toimitusjohtajana, Kemira Oyj:n energiatoiminnosta vastaavana johtajana sekä energialiiketoimintaan liittyvissä tehtävissä Arevassa ja Siemensillä.

LÄHIAJAN RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Caverion altistuu toiminnassaan erilaisille strategisille, toiminnallisille, poliittisille, markkina-, asiakas- sekä muille riskeille. Markkinaympäristö on yleisesti vakaa Caverionin kannalta tärkeillä markkinoilla, mutta taloudellisen ympäristön lisääntyneellä epävarmuudella voi olla jatkossa vaikutusta myös Caverioniin. Caverion arvioi, että kauppaan ja politiikkaan liittyvät riskit lisääntyvät maailmanlaajuisesti, mutta niiden vaikutus Caverioniin arvioidaan rajalliseksi lyhyellä aikavälillä.

Caverionille tyypilliset operatiiviset riskit liittyvät sen Palvelut- ja Projektit-liiketoimintaan. Näitä ovat muun muassa tarjouksiin (esim. laskentaan ja hinnoitteluun), sopimusehtoihin, yhteishankkeisiin, aliurakointiin, hankintaan ja materiaalien hintoihin, osaavan henkilöstön saatavuuteen sekä projektinhallintaan liittyvät riskit. Näiden riskien hallitsemiseksi riskienarviointi ja -tarkastusprosessit ovat käytössä niin myynti- kuin toteutusvaiheessa, ja tarkoituksenmukaisia riskivaroja tehdään. Konsernin Projektit-liiketoimintayksikkö keskittyy projektien riskienhallinnan parantamiseen kokonaisuutena, projektiportfolion ohjaamiseen sekä projektinhallinnan osaamisen parantamiseen. Kaikista näistä toimenpiteistä huolimatta on olemassa riski, että jotkut projektiriskit toteutuvat, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti Caverionin liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Projektien riskiarviointi on yhtiössä osa projektinhallinnan standardiprosessia ja on mahdollista, että riskejä saatetaan havaita tällä hetkellä käynnissä olevissa sekä uusissa projekteissa.

Selkeästi määritellyistä projektikontrolleista huolimatta on mahdollista, että jotkut riskeistä saattavat toteutua, mikä voisi johtaa projektien alaskirjauksiin, varauksiin, riitaisuuksiin tai oikeudenkäynteihin. Caverion on tehnyt suuren määrän projektien alaskirjauksia viime vuosina. Järjestelmällinen suorituskyvyn johtaminen on edelleen projektinjohtamisprosessin keskeinen osa kaikissa divisioonissa. Vuonna 2019 Caverion huomioi oikaistun käyttökateen laskennassa ainoastaan yhden merkittävän Saksan riskiprojektin, jonka loppuun saattaminen on viivästynyt noin vuoden 2020 loppuun. On mahdollista, että tässä vanhassa projektissa tai muissa projekteissa voi ilmetä yhä riskejä. Caverion arvioi, että Projektit-liiketoimintaan liittyvä riskitaso on alhaisemmalla tasolla vuoden 2019 lopussa edellisvuoteen verrattuna.

Konsernipolitiikan mukaisesti luottotappio tai luottotappiovaraukset kirjataan saamisista, kun on todennäköistä, ettei niistä saada suoritusta. Luottotappioksi kirjaamisessa noudatetaan Caverion-konsernin liiketoiminnan myyntisaamisten arvostusperiaatetta, ja kirjauksiin sisältyy arviointia ja harkintaa. Arvio perustuu aikaisemmin toteutuneisiin luottotappioihin, luotonvalvonnan kokemukseen, asiakaskohtaisiin vakuuksiin ja selvityksiin sekä arviointiajankohdan taloudellisiin olosuhteisiin. Caverion tekee jatkuvasti projektiportfolionsa osatuloutus- ja myyntisaamisiin liittyviä riskiarvioita. Yhtiöllä on tiettyjä yksittäisiä suurehkoja saamisista, joiden neuvottelemiseksi ja perimiseksi yhtiö jatkaa toimenpiteitään. Tunnistetuissa saamisissa on edelleen riskiä ja ei voida poissulkea, että myös muihin saamisiin liittyy riskiä.

Ottaen huomioon Caverionin projektiliiketoiminnan luonteen, konserninyhtiöt ovat osallisina riitaisuuksissa ja oikeusprosesseissa useissa projekteissa. Nämä riitaisuudet ja oikeusprosessit ovat tyypillisesti Caveronia kohtaan esitettyjä vaateita, jotka koskevat väitettyjä virheellisiä suorituksia ja viivästyneitä toimituksia. Joissakin tapauksissa Caverionin periessä saamisiaan tämä saattaa johtaa riitaisuuksiin ja oikeusprosesseihin. On olemassa riski, että asiakas esittää näissä prosesseissa vastakanteita. Vaateiden, riitaisuuksien ja oikeusprosessien lopputulemaa on vaikea arvioida. Alaskirjauksia ja varauksia tehdään soveltuvien kirjanpitosäännösten mukaisesti.

Kesäkuussa 2018 Caverion pääsi osaltaan sovintoon Saksan liittovaltion kilpailuviraston (Bundeskartellamt) kanssa kartelliasiaassa, jota viranomaisen oli tutkinut vuodesta 2014. Tutkimus koskee useita kiinteistöteknisten palvelujen tarjoajia Saksassa. Caverion Deutschland GmbH:n (ja sen edeltäjien) todettiin osallistuneen kilpailua rajoittaviin toimiin vuosien 2005 ja 2013 välisenä aikana. Saksan liittovaltion kilpailuviraston 3.7.2018 antaman lopullisen päätöksen mukaan kilpailuoikeudellisen sakon määrä Caverion Deutschland GmbH:lle oli 40,8 milj. euroa. On olemassa riski, että Caverion Deutschland GmbH:tä kohtaan voidaan esittää siviilioikeudellisia vaateita

tähän asiaan liittyen. Tällä hetkellä kyseisen riskin suuruutta ei ole mahdollista arvioida. Caverion julkistaa kaikki olennaiset tiedot mahdollisista siviilioikeudellisista vaateista tarvittaessa soveltuvien säännösten mukaisesti.

Osana Caverionin yhteistyötä viranomaisten kanssa kartelliasianssa yhtiö havaitsi asiakasprojektin yhteydessä vuosina 2009–2011 toimintaa, joka voi täyttää lahjonnan tai muun rikoksen tunnusmerkistön. Caverion on tuonut havaintonsa heti viranomaisille tiedoksi ja tukee niitä asian tarkemmassa selvittämisessä. On mahdollista, että epäillyt rikkomukset aiheuttavat huomattavaa vahinkoa Caverionille sakkoina, korvausvaatimuksina sekä asianajokuluina. Tällä hetkellä ei kuitenkaan voida arvioida mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen määrää. Caverion seuraa tilannetta ja julkistaa kaikki olennaiset tiedot tarvittaessa soveltuvien säännösten mukaisesti.

Caverion on panostanut merkittävästi compliance-asioiden edistämiseen, jotta vastaisuudessa voidaan välttää kaikki sääntörikkomukset. Osana ohjelmaa kaikkien työntekijöiden tulee suorittaa vuosittain sähköinen compliance-koulutusohjelma, ja lisäkoulutusta annetaan läpi organisaation. Kaikkien työntekijöiden on noudatettava Caverionin Eettisiä Liiketoimintaperiaatteita (Code of Conduct), joissa on nollatoleranssi-politiikka kilpailun vastaisten toimien, korruption, lahjonnan tai ylipäätään laittomuuksien suhteen.

Caverionin taseeseen kirjattua liikearvoa ei poisteta, mutta sitä testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Määrä, jolla liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän, kirjataan arvonalentumistappiona tuloslaskelmaan. Mikäli Caverionin tulos- ja kasvukehityksessä tapahtuu muutoksia alaspäin, tämä voi johtaa liikearvon arvonalentumiseen. Se voi vaikuttaa epäedullisesti Caverionin liiketoiminnan tulokseen ja omaan pääomaan.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluukuun. Tämän kovenantin rikkoutuminen antaisi lainanpankeille oikeuden eräännyttää lainat heti maksettaviksi. On mahdollista, että Caverion voi tarvita muutoksia taloudelliseen kovenanttiin tulevaisuudessa. Taloudellisen kovenantin tasoa seurataan ja arvioidaan jatkuvasti suhteessa käyttökatteen ja nettovelan toteumaan ja ennusteisiin.

Caverionin liiketoimintaan kuuluu tyypillisesti takausten antaminen asiakkaille ja muille sidosryhmille, erityisesti isoissa projekteissa, esimerkiksi ennakkomaksujen vakuudeksi, sopimusvelvoitteiden suorittamisen vakuudeksi, ja takuuajan velvoitteiden vakuudeksi. Rahoituspalvelujen välittäjät antavat tyypillisesti nämä takaukset Caverionin puolesta. Ei ole varmuutta, että yhtiöllä olisi tällaisiin takauksiin jatkuva saatavuus rahoituspalvelujen välittäjiltä kilpailukykyisin ehdoin tai lainkaan, ja mikäli takauksia ei saataisi, sillä saataisi olla haitallinen vaikutus Caverionin liiketoiminnalle ja taloudelliselle tilanteelle. Caverion pyrkii hallitsemaan tätä riskiä ylläpitämällä useita takauslimiittejä eri toimintamaissaan.

Yhtiön IT-järjestelmien toiminnallisuuteen, turvallisuuteen ja saatavuuteen liittyy riskejä. Caverion on tehnyt merkittäviä investointeja IT- ja järjestelmäkehitykseen. On olemassa riski, että odotetut toiminnallisuudet ja hyödyt eivät täysin toteudu.

Rahoitusriskeistä on esitetty tarkempi selvitys vuoden 2019 tilinpäätöksen liitetiedossa 5.5 ”Rahoitusriskien hallinta” ja tämän tilinpäätöstiedotteen taulukko-osassa liitetiedossa 7.

VARSINAISEN YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Caverion Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 25.3.2019 Helsingissä. Yhtiökokous vahvisti tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vuodelta 2018 sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti myös taseen osoittaman voiton käyttämisestä ja osingonmaksusta, hallituksen kokoonpanosta ja palkkioista, tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista sekä hallituksen valtuuttamisesta yhtiön omien osakkeiden hankintaan ja/tai pantiksi ottamiseen ja päättämään osakeanneista.

Yhtiön hallitukseen valittiin puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan lisäksi viisi (5) jäsentä. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Mats Paulsson, varapuheenjohtajaksi Markus Ehrnrooth sekä hallituksen jäseniksi Jussi Aho, Joachim Hallengren, Antti Herlin, Thomas Hinnerkov ja Anna Hyvönen toimikaudelle, joka päättyy vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokouksen päätöksiä koskeva pörssitiedote on julkaistu yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi/tietoa-caverionista/media/tiedotteet.

Hallitus piti järjestäytymiskokouksensa 25.3.2019. Kokouksessa hallitus päätti henkilöstövaliokunnan ja tarkastusvaliokunnan kokoonpanosta. Valiokuntien tehtäväkuvaukset ja työjärjestykset on julkaistu osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat - Hallinnointi.

OSINGOT JA OSINKOPOLITIikka

Caverion Oyj:n 25.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaisesti tilikaudelta 2018 maksettiin osinkoa 0,05 euroa osakkeelta yhtiön jakokelpoisista varoista. Osinko maksettiin osakkeenomistajille, jotka osingonmaksun täsmätyspäivänä 27.3.2019 olivat merkittyinä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 3.4.2019.

Caverionin osinkopolitiikkana on jakaa osinkoina vähintään 50 prosenttia tilikauden tuloksesta verojen jälkeen, huomioiden kuitenkin kannattavuuden ja velkaantuneisuuden taso. Vaikka tämän osinkopolitiikan muuttaminen ei ole suunnitteilla, ei voida taata, että osinkoa tai pääoman palautusta todella maksetaan tulevaisuudessa, eikä takeita voida myöskään antaa minään tietynä vuonna maksettavien osinkojen tai pääoman palautuksen määrästä.

OSAKKEET JA OMISTAJAT

Caverion Oyj on 30.6.2013 syntynyt Suomen tasavallan lakien mukaan toimiva julkinen osakeyhtiö. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa sekä vastaavaan osinkoon. Yhtiön osakkeilla ei ole nimellisarvoa.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Osakkeiden lukumäärä oli 138 920 092 ja osakepääoma oli 1 000 000 euroa 1.1.2019. Caverionin hallussa oli 3 264 451 yhtiön omaa osaketta 1.1.2019. Raportointikauden lopussa Caverionin osakkeiden lukumäärä oli 138 920 092 ja Caverionin hallussa oli 2 849 360 yhtiön omaa osaketta 31.12.2019, mikä vastasi 2,05 prosenttia koko osakemäärästä ja äänistä. Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä oli 136 070 732 joulukuun 2019 lopussa.

Caverion Oyj:n hallitus päätti kauden aikana kolmesta suunnatusta maksuttomasta osakeannista Caverionin osakepalkkiojärjestelmien palkkioerien maksamiseksi. Näissä suunnatuissa maksuttomissa osakeanneissa luovutettiin 23 622 yhtiön hallussa olevaa Caverion Oyj:n osaketta 28.2.2019 ehdolliseen osakepalkkio-ohjelmaan (Restricted Share Plan) 2016–2018 kuuluvalla avainhenkilölle ja vastaavasti 293 540 ja 97 929 yhtiön hallussa olevaa Caverion Oyj:n osaketta luovutettiin 14.5.2019 ja 18.12.2019 ehdolliseen osakepalkkiojärjestelmään 2018–2022 (Matching Share Plan) kuuluville avainhenkilöille. Lisätietoa osakkeiden luovuttamisesta ja kyseisistä osakepalkkiojärjestelmistä on esitetty yllä mainittuina päivinä julkaistuissa pörssitiedotteissa. Ehdollisesta osakepalkkiojärjestelmästä 2018–2022 ja siihen liittyvistä osakeanneista ja -luovutuksista on kerrottu tarkemmin 7.2.2018, 19.2.2018, 1.3.2018 ja 8.3.2018 julkaistuilla pörssitiedotteilla. Ensimmäinen suunnattu osakeanti perustui varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2018 hallitukselle antamaan valtuutukseen ja kaksi jälkimmäistä yhtiökokouksen 25.3.2019 hallitukselle antamaan valtuutukseen.

Caverionin hallitus hyväksyi joulukuussa 2019 uuden ohjelmajakson vuosille 2020–2022 osakepohjaisessa pitkän aikavälin kannustinjärjestelmässä, joka perustettiin alun perin joulukuussa 2018. Järjestelmä on rakenteeltaan suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma (Performance Share Plan, PSP), joka on suunnattu Caverionin johdolle ja avainhenkilöille. Hallitus päätti samalla uuden jakson alkamisesta yhtiön ehdollisessa osakepalkkio-ohjelmassa (Restricted Share Plan, RSP), joka toimii täydentävänä osakepalkkiojärjestelmänä erityistilanteita varten. Mahdolliset osakepalkkiot PSP 2020-2022 ja RSP 2020-2022 -ohjelmista suoritetaan keväällä 2023. PSP 2020–2022 -ohjelman piiriin voi kuulua enintään noin 90 Caverion-konsernin avainhenkilöä. Suoritusmittarit, joiden perusteella PSP 2020–2022 -ohjelman nojalla mahdollisesti suoritettava osakepalkkio maksetaan, ovat yhtiön osakkeen kokonaistuoton suhteellinen kehitys sekä osakekohtainen tulos. Jos kaikki suoritusavoitteet saavutetaan, PSP 2020–2022 -ohjelman nojalla voidaan suorittaa palkkiona enintään noin 1,6 miljoonaa Caverionin osaketta (bruttomäärä ennen soveltuviin verojen vähentämistä). Lopulliset osallistujavalinnat ja osallistujakohtaiset enimmäisosakemäärät päätetään alkuvuodesta 2020.

Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä (RSP) perustuu alun perin 18.12.2015 julkistettuun rullaavaan rakenteeseen, jonka puitteissa kunkin uuden ohjelman alkaminen edellyttää hallituksen erillistä päätöstä. RSP-ohjelmassa luvataan kiinteämääräisiä osakepalkkioita erikseen valituille yksittäisille avainhenkilöille erityistilanteissa. Jokainen RSP-ohjelma sisältää kolmivuotisen rajoitusjakson, jonka jälkeen ohjelmassa luvatut osakepalkkiot suoritetaan sen osallistujille edellyttäen, että heidän työsuhteensa Caverioniin jatkuu osakepalkkion suorittamisajankohtana. Ehdollisten osakepalkkio-ohjelmien 2016-2018, 2017–2019, 2018–2020, 2019–2021 sekä 2020–2022 mukaiset mahdolliset osakepalkkiot ovat yhteensä enintään 547 000 osaketta (bruttomäärä ennen soveltuvan ennakonpidätyksen vähentämistä). Näistä ohjelmista suoritetaan enintään 97 000 osaketta vuoden 2020

ensimmäisellä vuosipuoliskolla, enintään 85 000 osaketta keväällä 2021, enintään 135 000 osaketta keväällä 2022 sekä enintään 230 000 osaketta keväällä 2023.

Caverionin hallitus hyväksyi aikaisemmat osakepohjaisen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmät konsernin johdolle ja avainhenkilöille joulukuussa 2015 ja joulukuussa 2018. Suoriteperusteiselle osakepalkkio-ohjelmalle 2016–2018 ja 2017–2019 asetettuja tavoitteita ei saavutettu, eikä niistä siksi suoritettu palkkioita. Suoritusperusteiselle osakepalkkio-ohjelmalle 2018–2020 asetetut tavoitteet toteutuivat osittain ja vastaavat osakepalkkiot suoritetaan helmikuussa 2021. Jos kaikki tavoitteet saavutetaan, suoriteperusteisen osakepalkkio-ohjelman 2019–2021 nojalla voidaan suorittaa palkkiona enintään noin 1,3 miljoonaa Caverionin osaketta (bruttomäärä ennen soveltuviin verojen vähentämistä).

Lisätietoja kannustinjärjestelmistä on julkaistu pörssitiedotteilla 18.12.2015, 21.12.2016, 21.12.2017, 18.12.2018 ja 18.12.2019.

Caverion ei ole tehnyt päätöksiä optioista tai muista osakkeisiin liittyvistä erityisoikeuksista.

Hallituksen valtuutukset

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta

Caverion Oyj:n 25.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään Caverionin omien osakkeiden hankkimisesta ja/tai pantiksi ottamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Hankittavien ja/tai pantiksi otettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 13 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Omia osakkeita voidaan valtuutuksen nojalla hankkia vain vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia hankintapäivänä julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan tai muuten markkinoilla muodostuvaan hintaan. Hallitus päättää miten omia osakkeita hankitaan ja/tai otetaan pantiksi. Hankinnassa voidaan käyttää muun ohessa johdannaisia. Omia osakkeita voidaan hankkia muuten kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa (suunnattu hankkiminen).

Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 26.3.2018 antaman valtuutuksen. Valtuutus on voimassa 25.9.2020 asti. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta päättää omien osakkeiden hankkimisesta kauden aikana.

Osana ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän toteutusta yhtiö on ottanut pantiksi yhtiöltä lainaa ottaneiden avainhenkilöiden ostamat osakkeet. Tämän seurauksena Caverionilla oli panttina 711 034 Caverion Oyj:n osaketta raportointikauden päättyessä 31.12.2019.

Caverionin hallituksen valtuuttaminen päättämään osakeanneista

Caverion Oyj:n 25.3.2019 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään 13 500 000 osaketta, mikä vastaa noin 9,7 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallitus päättää kaikista osakeannin ehdoista. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Osakeanti voi tapahtua osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen (suunnattu anti). Valtuutusta voidaan käyttää muun muassa pääomarakenteen kehittämiseksi, omistuspohjan laajentamiseksi, vastikkeena yrityskaupoissa tai yhtiön hankkiessa liiketoimintaansa liittyvää omaisuutta ja kannustinjärjestelmien toteuttamiseksi.

Valtuutus kumoaa yhtiökokouksen 26.3.2018 antaman valtuutuksen päättää osakeannista. Valtuutus on voimassa 31.3.2020 saakka.

Caverion Oyj:n hallitus päätti kauden aikana kolmesta suunnatusta maksuttomasta osakeannista Caverionin osakepalkkiojärjestelmien palkkioerien maksamiseksi. Näissä suunnatuissa maksuttomissa osakeanneissa luovutettiin 23 622 yhtiön hallussa olevaa Caverion Oyj:n osaketta 28.2.2019 ehdolliseen osakepalkkio-ohjelmaan (Restricted Share Plan) 2016–2018 kuuluvalla avainhenkilölle ja vastaavasti 293 540 ja 97 929 yhtiön hallussa olevaa Caverion Oyj:n osaketta luovutettiin 14.5.2019 ja 18.12.2019 ehdolliseen osakepalkkiojärjestelmään 2018–2022 (Matching Share Plan) kuuluville avainhenkilöille. Lisätietoa osakkeiden luovuttamisesta ja kyseisistä osakepalkkiojärjestelmistä on esitetty yllä mainittuina päivinä julkaistussa pörssitiedotteissa. Ensimmäinen suunnattu osakeanti perustui varsinaisen yhtiökokouksen 26.3.2018 hallitukselle antamaan valtuutukseen ja kaksi jälkimmäistä yhtiökokouksen 25.3.2019 hallitukselle antamaan valtuutukseen.

Kaupankäynti osakkeella

Caverionin osakkeen avauskurssi oli 5,05 euroa 2019 alussa. Osakkeen päätöskurssi katsauskauden viimeisenä kaupankäyntipäivänä (30.12.) oli 7,19 euroa. Osakkeen hinta nousi 43 prosenttia tammi–joulukuussa. Osakkeen ylin kurssi katsauskaudella tammi–joulukuussa oli 7,64 euroa, alin kurssi 4,85 euroa ja keskimurssi 6,18 euroa. Osakkeita vaihdettiin Nasdaq Helsingissä tammi–joulukuussa 22,9 miljoonaa kappaletta. Vaihdon arvo oli 141,9 milj. euroa (lähde: Nasdaq Helsinki). Caverionin osakkeilla käydään kauppaa myös muilla markkinapaikoilla, kuten Aquis'ssa, Cboessa, POSIT Auctionissa ja Turquoisessa.

Caverion Oyj:n markkina-arvo katsauskauden lopussa oli 978,3 milj. euroa. Markkina-arvo ei sisällä 31.12.2019 yhtiön hallussa olevia omia osakkeita (2 849 360 kpl).

Osakkeenomistajien määrä ja liputusilmoitukset

Joulukuun 2019 lopussa Caverionin rekisteröityjen osakkeenomistajien määrä oli 25 390 (9/2019: 25 683). Hallintarekisteröityjen ja muiden kuin suomalaisten sijoittajien omistuksessa oli joulukuun 2019 lopussa 33,1 prosenttia osakkeista (9/2019: 34,8 %).

Caverion Oyj vastaanotti 28.11.2019 arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Structor S.A.:n (Luxemburissa toimivan Fennogens Investments S.A.:n kokonaan omistama yhtiö) omistus Caverion Oyj:ssä oli alittanut 10 ja 5 prosentin rajat 28.11.2019. Ilmoituksen mukaan Structor S.A. oli myynyt kaikki 17 565 000 osakettaan, mikä vastaa 12,64 prosenttia Caverion Oyj:n osake- ja äänimäärästä. Näistä 14 169 850 osaketta on myyty Structor S.A.:n emoyhtiö Fennogens Investments S.A.:lle, mikä vastaa 10,2 prosenttia Caverion Oyj:n osake- ja äänimäärästä. Ilmoituksen mukaan Structor S.A.:n omistus Caverionissa oli 0 osaketta 28.11.2019, mikä vastaa 0 prosenttia Caverion Oyj:n osake- ja äänimäärästä. Ilmoitus oli seurausta Ehrnroothin perheen Caverionin osakkeenomistuksen uudelleenjärjestelystä, jossa Structor S.A. myi koko osakkeenomistuksensa Caverionissa emoyhtiölleen Fennogens Investments S.A.:lle ja muille perheen omistamille sijoitusyhtiöille. Structor S.A.:n omistuksessa ollut osakkeenomistus Caverionissa säilyi kokonaan samojen lopullisten edunsaajien omistuksessa.

Caverion Oyj vastaanotti 28.11.2019 arvopaperimarkkinalain 9 luvun 5 pykälän mukaisen liputusilmoituksen, jonka mukaan Luxemburgissa toimivan Fennogens Investments S.A.:n omistus Caverion Oyj:ssä oli ylittänyt 5 ja 10 prosentin rajat 28.11.2019. Ilmoituksen mukaan Fennogens Investments S.A. oli ostanut kokonaan omistamaltaan tytäryhtiöltään Structor S.A.:lta 14 169 850 Caverion Oyj:n osaketta, mikä vastaa 10,2 prosenttia Caverion Oyj:n osake- ja äänimäärästä.

Päivitetty luettelo Caverionin suurimmista osakkeenomistajista ja omistusrakenteesta 31.12.2019 on julkaistu Caverionin verkkosivuilla osoitteessa www.caverion.fi/sijoittajat.

Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen käytöstä

Emoyhtiö Caverion Oyj:n jakokelpoiset varat 31.12.2019 ovat (euroa):

Kertyneet voittovarot	116 902 704,15
Tilikauden tulos	-15 295 949,59
Kertyneet voittovarot yhteensä	101 606 754,56
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	66 676 176,49
Jakokelpoiset voittovarot yhteensä	168 282 931,05

Hallitus ehdottaa 23.3.2020 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 0,08 euroa osakkeelta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2020

Caverion Oyj

Hallitus

Mats Paulsson
Hallituksen puheenjohtaja

Markus Ehrnrooth
Hallituksen varapuheenjohtaja

Jussi Aho

Joachim Hallengren

Antti Herlin

Thomas Hinnervskov

Anna Hyvönen

Ari Lehtoranta
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2019: TAULUKKO-OSA

Tilinpäätöstiedote perustuu tilintarkastettuun tilinpäätökseen vuodelta 2019.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. e	10-12/2019 (IFRS 16)	10-12/2018 (ei IFRS 16)	1-12/2019 (IFRS 16)	1-12/2018 (ei IFRS 16)
Liikevaihto	589,0	587,6	2 123,2	2 204,1
Liiketoiminnan muut tuotot	12,0	2,2	14,0	4,1
Aineet ja tarvikkeet	-139,4	-154,6	-524,2	-570,6
Ulkopuoliset palvelut	-116,9	-123,1	-411,3	-425,0
Henkilöstökulut	-235,0	-232,8	-868,9	-892,9
Liiketoiminnan muut kulut	-73,8	-80,5	-229,8	-328,4
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta			0,0	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-17,0	-7,4	-67,6	-27,1
Liikevoitto	18,9	-8,7	35,3	-35,9
% liikevaihdosta	3,2	-1,5	1,7	-1,6
Rahoitustuotot ja -kulut, netto	-2,6	-5,9	-8,4	-7,9
Tulos ennen veroja	16,3	-14,6	27,0	-43,9
% liikevaihdosta	2,8	-2,5	1,3	-2,0
Tuloverot	-1,2	-1,2	-4,4	-4,3
Katsauskauden tulos	15,1	-15,8	22,6	-48,1
% liikevaihdosta	2,6	-2,7	1,1	-2,2
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	15,0	-15,8	22,6	-48,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0	0,0
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Tulos/osake, laimentamaton, e	0,11	-0,13	0,14	-0,40
Tulos/osake, laimennettu, e	0,11	-0,13	0,14	-0,40

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. e	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Katsauskauden tulos	15,1	-15,8	22,6	-48,1
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteiseksi:				
- Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos	-5,6	1,3	-5,7	0,4
-- Laskennallinen vero	1,6	0,0	1,6	0,0
- Muiden sijoitusten käyvän arvon muutos	0,0	0,0	0,0	0,0
-- Laskennallinen vero		0,0		-0,2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi:				
- Rahavirran suojaukset		0,0	0,1	0,1
- Muuntoerot	0,0	2,5	0,7	2,6
Muut konsernin kirjatut tuotot ja kulut, yhteensä	-4,0	3,8	-3,3	2,9
Katsauskauden laaja tulos	11,1	-12,0	19,3	-45,2
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	11,1	-12,0	19,3	-45,2
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,0	0,0	0,0	0,0

Lyhennetty konsernitase

Milj. e	31.12.2019 (IFRS 16)	31.12.2018 (ei IFRS 16)
Varat		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	19,3	15,9
Käyttöoikeusomaisuuserä	135,0	
Liikearvo	366,5	334,4
Muut aineettomat hyödykkeet	56,0	34,6
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	1,7	0,1
Muut sijoitukset	1,3	1,2
Muut saamiset	7,3	6,4
Laskennalliset verosaamiset	19,3	9,9
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	18,8	16,9
Myyntisaamiset	329,6	311,6
Osatuloutusaaamiset	197,6	207,4
Muut saamiset	33,7	31,7
Versaamiset	1,7	3,2
Rahavarat	93,6	51,2
Varat yhteensä	1 281,4	1 024,5
Oma pääoma ja velat		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	1,0	1,0
Hybridipääoma	66,1	100,0
Muu oma pääoma	161,5	152,6
Määräysvallattomien omistajien osuus	0,4	0,4
Oma pääoma	228,9	254,0
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	32,6	33,1
Eläkevelvoitteet	49,1	43,9
Varaukset	9,4	6,9
Vuokrasopimusvelat	93,3	
Muut korolliset velat	125,0	30,9
Muut velat	2,1	0,2
Lyhytaikaiset velat		
Saadut ennakot	216,2	182,6
Ostovelat	173,7	184,1
Muut velat	258,7	231,8
Verovelat	15,6	5,3
Varaukset	33,1	24,6
Vuokrasopimusvelat	43,6	
Muut korolliset velat		27,2
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 281,4	1 024,5

Käyttöpääoma

Milj. e	31.12.2019 (IFRS 16)	31.12.2018 (ei IFRS 16)
Vaihto-omaisuus	18,8	16,9
Myynti- ja osatuloutussaamiset	527,2	518,9
Muut lyhytaikaiset saamiset	32,6	31,3
Osto- ja osatuloutusvelat	-194,1	-204,4
Muut lyhytaikaiset velat	-269,2	-234,8
Saadut ennakot	-216,2	-182,6
Käyttöpääoma	-100,9	-54,6

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. e	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma								Määräys- vallatto- mien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Kerty- neet voitto- varat	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- pääoma	Yhteen- sä		
Oma pääoma 31.12.2018	1,0	95,5	-5,5	-0,2	-3,2	66,0	100,0	253,6	0,4	254,0
Laskentaperiaatteiden muutos, IFRS 16		0,1						0,1		0,1
Oma pääoma 1.1.2019	1,0	95,7	-5,5	-0,2	-3,2	66,0	100,0	253,8	0,4	254,1
Kauden laaja tulos										
Katsauskauden tulos		22,6						22,6	0,0	22,6
Muut laajan tuloksen erät:										
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		-5,7						-5,7		-5,7
-Laskennallinen vero		1,6						1,6		1,6
Rahavirran Suojaukset				0,1				0,1		0,1
Muiden sijoitusten käyvän arvon muutos				0,0				0,0		0,0
-Laskennallinen vero										
Muuntoerot			0,7					0,7		0,7
Kauden laaja tulos yhteensä		18,5	0,7	0,0				19,3	0,0	19,3
Osingonjako		-6,8						-6,8	0,0	-6,8
Osakepalkitseminen		0,1						0,1		0,1
Omien osakkeiden luovutus		-0,1			0,1					
Hybridipääoman takaisinmaksu							-33,9	-33,9		-33,9
Hybridipääoman korot ja kulut verojen jälkeen		-3,8						-3,8		-3,8
Tytäryhtiöiden myynti		-0,2						-0,2		-0,2
Oma pääoma 31.12.2019	1,0	103,4	-4,8	-0,1	-3,1	66,0	66,1	228,5	0,4	228,9

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma										
Milj. e	Osake- pääoma	Kerty- neet voitto- varat	Muunto- erot	Arvon- muutos- rahasto	Omat osakkeet	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Hybridi- pääoma	Yhteen- sä	Määräys- vallatto- mien omista- jien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2017	1,0	146,0	-8,0	-0,5	-3,2		100,0	235,3	0,4	235,6
Laskentaperiaatteiden muutos, IFRS 9		-0,8						-0,8		-0,8
Oma pääoma 1.1.2018	1,0	145,2	-8,0	-0,5	-3,2		100,0	234,4	0,4	234,8
Kauden laaja tulos										
Katsauskauden tulos		-48,2						-48,2	0,0	-48,2
Muut laajan tuloksen erät:										
Etuuspohjaisten eläkkeiden arvonmuutos		0,4						0,4		0,4
-Laskennallinen vero		0,0						0,0		0,0
Rahavirran suojaukset				0,1				0,1		0,1
Muiden sijoitusten käyvän arvon muutos		-0,3		0,3				0,0		0,0
-Laskennallinen vero				-0,2				-0,2		-0,2
Muuntoerot			2,6					2,6		2,6
Kauden laaja tulos yhteensä		-48,1	2,6	0,3				-45,3	0,0	-45,2
Osingonjako									0,0	0,0
Osakeanti						60,0		60,0		60,0
Osakeantikulut verojen jälkeen						-0,7		-0,7		-0,7
Osakepalkitseminen		2,0						2,0		2,0
Osakkeiden merkinnät						6,7		6,7		6,7
Hybridipääoman korot verojen jälkeen		-3,7						-3,7		-3,7
Oma pääoma 31.12.2018	1,0	95,5	-5,5	-0,2	-3,2	66,0	100,0	253,6	0,4	254,0

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. e	10-12/2019 (IFRS 16)	10-12/2018 (ei IFRS 16)	1-12/2019 (IFRS 16)	1-12/2018 (ei IFRS 16)
Liiketoiminnan rahavirrat				
Tilikauden tulos	15,1	-15,8	22,6	-48,1
Oikaisut tilikauden tulokseen	32,2	20,4	95,9	47,5
Käyttöpääoman muutos	33,3	49,1	25,2	22,3
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	80,6	53,7	143,7	21,6
Rahoituserät, netto	-3,0	-0,2	-9,6	-1,5
Maksetut verot	-3,0	1,2	-4,7	-1,2
Liiketoiminnan rahavirta	74,6	54,6	129,4	18,9
Investointien rahavirrat				
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-47,5	-4,2	-48,6	-4,6
Tytäryritysten ja liiketoimintojen myynti vähennettynä myyntihetken rahavaroilla		-0,3	1,5	-1,8
Sijoitukset yhteisyrityksiin			-1,6	
Käyttöomaisuusinvestoinnit ja muut investointierät, netto	-5,7	-3,5	-16,2	-11,1
Investointien rahavirta	-53,2	-8,1	-65,0	-17,5
Rahavirta investointien jälkeen	21,4	46,6	64,5	1,4
Rahoituksen rahavirrat				
Lainasaamisen muutos, netto		1,1	-0,3	-3,1
Lyhytaikaisten velkojen muutos, netto	0,0		0,0	-5,0
Lainojen nostot			125,0	
Lainojen takaisinmaksut		-11,0	-56,7	-28,7
Vuokrasopimusvelkojen maksut	-11,4	-0,2	-45,5	-2,2
Osakeanti				60,0
Osakeantikulut				-0,8
Osakemerkinnöistä saadut maksut				6,7
Hybridipääoman takaisinmaksu			-33,9	
Hybridipääoman kulut ja korot			-4,7	-4,6
Maksetut osingot ja muu voitonjako			-6,8	0,0
Rahoituksen rahavirta	-11,5	-10,1	-23,0	22,2
Rahavarojen muutos	9,9	36,5	41,5	23,6
Rahavarat katsauskauden alussa	83,4	18,7	51,2	29,2
Valuuttakurssien muutoksen vaikutus	0,3	-4,0	0,9	-1,7
Rahavarat katsauskauden lopussa	93,6	51,2	93,6	51,2

Vapaa kassavirta

Milj. e	10-12/2019 (IFRS 16)	10-12/2018 (ei IFRS 16)	1-12/2019 (IFRS 16)	1-12/2018 (ei IFRS 16)
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	80,6	53,7	143,7	21,6
Maksetut verot	-3,0	1,2	-4,7	-1,2
Investointien rahavirta	-53,2	-8,1	-65,0	-17,5
Vapaa kassavirta	24,4	46,8	74,0	2,9

Tilinpäätöstiedotteen liitetiedot

1 Laadintaperiaatteet

Caverion Oyj:n tilinpäätöstiedote ajalta 1.1.-31.12.2019 on laadittu IAS 34, Osavuositarkastukset –standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteessa julkaistut tiedot perustuvat tilintarkastettuun tilinpäätökseen vuodelta 2019. Caverion on noudattanut tilinpäätöstiedotteen laadinnassa samoja laadintaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2019.

Tilinpäätöstiedotteessa tiedot esitetään miljoonina euroina pyöristäen yksittäiset luvut ja loppusummat miljooniksi, mistä johtuen yhteenlaskuissa saattaa esiintyä pyöristyseroja.

Caverion on soveltanut IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardia voimaantulopäivästä 1.1.2019 alkaen. Konserni otti standardin käyttöön yksinkertaistetulla takautuvalla menetelmällä, jolloin vertailutietoja ei ole oikaistu.

Uuden standardin mukaan lähes kaikki vuokrasopimukset kirjataan vuokralleottajan taseeseen. Aiemman IAS 17 mukaisen ohjeistuksen mukaan vuokralleottajan piti tehdä ero rahoitusleasingsopimuksen (taseessa) ja operatiivisen vuokrasopimuksen – IAS 17:ssä ”muu vuokrasopimus” – (taseen ulkopuolella) välillä, kun taas uuden mallin mukaan tätä jakoa ei tehdä, vaan vuokralleottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeusomaisuuserän ja vastaavan vuokrasopimusvelan. Ainoana valinnaisena Caverionin hyödyntämänä poikkeuksena ovat tiettyjä lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevat sopimukset, joihin liittyvät vuokratulot kirjataan tuloslaskelmaan. Uusi IFRS 16 -standardi vaikuttaa olennaisesti konsernin taseeseen ja siihen liittyviin tunnuslukuihin, kuten omavaraisuus- ja velkaantumistaseseen.

Vuokrasopimukset-standardi vaikuttaa myös konsernin tuloslaskelmaan. Standardin kohteena olevat operatiiviset vuokrasopimukset kirjataan taseeseen ja näistä vuokrasopimuksista vuokratulua ei enää esitetä, vaan tuloslaskelmaan kirjataan omaisuuserästä poisto ja vuokrasopimusvelasta kertynyt korko. Vaikutus katsauskauden tulokseen on vähäinen. Uuden standardin käyttöönotto vaikuttaa myös konsernin rahavirtalaskelman esitystapaan. Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja nousee oikaistuilla vuokramaksuilla vastaavasti kuin rahoituksen ja korkojen rahavirrat laskevat.

Olellaiset laadintaperiaatteet ja tärkeimmät IFRS 16 -standardin vaikutukset:

- Caverion arvostaa käyttöoikeusomaisuuserän yhtä suureksi kuin vuokrasopimusvelka oikaistuna kyseiseen vuokrasopimukseen liittyvillä etukäteismaksuilla tai siirtyvillä vuokrilla, jotka konserni on merkinnyt taseeseen ennen soveltamisen alkamisajankohtaa. Standardin käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus kirjataan oikaisuna oman pääoman avaavaan saldoon 1.1.2019. Standardin käyttöönoton myötä taseen varoihin kirjattu käyttöoikeusomaisuuserä oli 141,6 milj. euroa. Tästä 89,0 milj. euroa liittyy kiinteistöjen vuokrasopimuksiin, 51,2 milj. euroa autojen vuokrasopimuksiin ja 1,3 milj. euroa muihin vuokrasopimuksiin. Etukäteismaksuista kirjattiin 0,1 milj. euron oikaisu omaan pääomaan. Käyttöönoton jälkeen käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.
- Caverion on kirjannut vuokrasopimusvelan jäljellä olevien vuokramaksujen diskontattuun nykyarvoon. Diskonttokorkona on käytetty arviota yhtiön lisäluoton korosta soveltamisen alkamisajankohtana. Painotettu keskimääräinen lisäluoton korko standardin käyttöönoton hetkellä oli 3,8 prosenttia. Vuokrasopimusvelka standardin käyttöönoton hetkellä oli 141,5 milj. euroa.
- Koska vuokrasopimuksista ei ole saatavilla sopimuksen sisäistä korkokantaa, lisäluoton koron määrittelyssä on käytetty johdon arviota. Lisäluoton korko määritetään käyttäen valuuttakohtaisia viitekorkoja sekä jokaisen yhtiön riskiarvioon perustuvaan korkomarginaalia huomioituna vuokrasopimuksen pituudella.
- Caverion ei kirjaa taseeseen vuokrasopimusvelkaa vuokrasopimuksista, joissa kohdeomaisuuserä ei ole arvoltaan olennainen. Arvio siitä, onko vuokrauskohteena oleva hyödyke olennainen ja siten IFRS 16 –standardin mukaan kirjattava taseeseen, perustuu IFRS:n käsitteelliseen viitekehykseen ja IAS 1 –standardiin. Caverion kirjaa näiden sopimusten maksut vuokratuloksi lineaarisesti vuokra-ajan kuluessa, samalla tavoin kuin aikaisemmin on kirjattu IAS 17 mukaiset operatiiviset vuokrasopimukset.
- Caverion ei kirjaa lyhytaikaisia vuokrasopimuksia taseeseen. Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ovat vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai vähemmän ja jotka eivät sisällä optiota vuokrauskohteena olevan hyödykkeen ostamisesta. Caverion on analysoinut vuokrasopimukset, joissa vuokra-aika on toistaiseksi voimassa oleva, mutta joissa sekä vuokranantajalla että Caverionilla vuokraajana on oikeus irtisanoa sopimus 1-12 kuukauden irtisanomisajalla. Osassa vuokrasopimuksista IFRS 16 mukainen kohtuullisen varma vuokra-aika eroaa IAS 17 mukaisesta ei-peruutettavissa olevasta

vuokra-ajasta. Standardin käyttöönoton yhteydessä arvio kohtuullisen varmasta vuokra-ajasta kasvatti käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa noin 9 milj. eurolla verrattuna IAS 17 mukaisesti raportoituun taseen ulkopuoliseen vuokravastuuseen. Jos vuokrasopimuksen irtisanominen on käytännössä realistista irtisanomisajan puitteissa, on nämä vuokrasopimukset jätetty vuokravastuun ulkopuolelle.

- Käytännön helpotuksena IFRS 16 sallii, että vuokraaja saa jättää erottamatta vuokrasopimuskomponentit ja muut komponentit ja käsitellä kunkin vuokrasopimuskomponentin ja siihen liittyvät muut komponentit yhtenä vuokrasopimuskomponenttina. Caverion käyttää tätä helpotusta koskien autojen vuokrasopimuksia, joiden vuokrasopimuksissa on mukana palvelukomponentteja. Standardin käyttöönoton yhteydessä tämä nosti vuokrasopimusvelkaa 7 milj. euroa verrattuna IAS 17 mukaisesti raportoituun taseen ulkopuoliseen vuokravastuuseen. Toisaalta muut kuin vuokrasopimuskomponentti on erotettu kiinteistöjen vuokrasopimuksista ja kirjattu kuluksi.
- IFRS 16 ei muuttanut olennaisesti sitä, miten vuokranantaja kirjaa vuokrasopimukset. IFRS 16:n mukaisesti vuokranantaja jatkaa sopimusten luokittelua rahoitusleasing-sopimukseen ja operatiivisiin vuokrasopimuksiin. IFRS 16 -standardin voimaantullessa edelleenvuokraajan pitää kuitenkin luokitella edelleen vuokratut sopimukset rahoitusleasing-sopimukseen ja operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi vertaamalla edelleenvuokraussopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää päävuokrasopimuksen kohteena olevaan omaisuuserään. Caverion ei ole uudelleen luokitellut yhtään edelleenvuokraussopimusta rahoitusleasing-sopimuksiksi 1.1.2019 alkaen.

Täsmäytys operatiivisiin vuokravastuisiin

Milj. e	
Operatiiviset vuokravastuut 31.12.2018	139,5
Vähennettynä:	
Vastuut lyhytaikaisista vuokrasopimuksista	-2,4
Vastuut arvoltaan vähäisistä vuokrasopimuksista	-1,2
Painotettu keskiarvo lisäluoton korosta 1.1.2019	3,8 %
Diskontatut operatiiviset vuokrasopimusvelat	124,9
IFRS 16 käyttöönoton seurauksena kirjatut lisäykset vuokrasopimusvelkoihin	15,8
Vastuut vuokrasopimuksista, jotka aikaisemmin luokiteltiin rahoitusleasing-sopimuksiksi	0,9
Vuokrasopimusvelat 1.1.2019	141,5

Lyhennetty konsernitase, IFRS 16 vaikutus vuoden 2019 avaavaan taseeseen

Milj. e	31.12.2018	IFRS 16 vaikutus	1.1.2019
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	15,9	-0,9	15,0
Käyttöoikeusomaisuus		141,6	141,6
Liikearvo	334,4		334,4
Muut aineettomat hyödykkeet	34,6		34,6
Osuudet osakkuusyrietyksissä	0,1		0,1
Muut sijoitukset	1,2		1,2
Muut saamiset	6,4		6,4
Laskennalliset verosaamiset	9,9		9,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16,9		16,9
Myynti- ja osatuloutussaamiset	518,9		518,9
Muut saamiset	31,7		31,7
Versaamiset	3,2		3,2
Rahavarat	51,2		51,2
Varat yhteensä	1 024,5	140,7	1 165,1
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma	254,0	0,1	254,1
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	33,1		33,1
Eläkevelvoitteet	43,9		43,9
Varaukset	6,9		6,9
Korolliset velat	30,9	-0,4	30,5
Vuokrasopimusvelat		100,0	100,0
Muut velat	0,2		0,2
Lyhytaikaiset velat			
Saadut ennakot	182,6		182,6
Ostovelat ja muut velat	415,9		415,9
Verovelat	5,3		5,3
Varaukset	24,6		24,6
Korolliset velat	27,2	-0,5	26,7
Vuokrasopimusvelat		41,5	41,5
Oma pääoma ja velat yhteensä	1 024,5	140,7	1 165,1

2 Tunnusluvut

	1-12/2019 (IFRS 16)	1-12/2018 (ei IFRS 16)
Liikevaihto, milj. e	2 123,2	2 204,1
Käyttökate, milj. e	103,0	-8,8
Käyttökateprosentti, %	4,8	-0,4
Oikaistu käyttökate, milj. e	120,4	53,4
Oikaistu käyttökateprosentti, %	5,7	2,4
EBITA	49,8	-15,4
EBITA, %	2,3	-0,7
Oikaistu EBITA	67,2	46,8
Oikaistu EBITA, %	3,2	2,1
Liikevoitto, milj. e	35,3	-35,9
Liikevoittoprosentti, %	1,7	-1,6
Tulos ennen veroja, milj. e	27,0	-43,9
% liikevaihdosta	1,3	-2,0
Katsauskauden tulos, milj. e	22,6	-48,1
% liikevaihdosta	1,1	-2,2
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	0,14	-0,40
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	0,14	-0,40
Osakekohtainen oma pääoma, e	1,7	1,9
Omavaraisuusaste, %	21,5	30,2
Korollinen nettovelka, milj. e	168,4	6,9
Velkaantumisaste, %	73,6	2,7
Taseen loppusumma, milj. e	1 281,4	1 024,5
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja, milj. e	143,7	21,6
Kassakonversio (rullaava 12 kk), %	139,5	n.a.
Käyttöpääoma, milj. e	-100,9	-54,6
Bruttoinvestoinnit pysyviin vastaaviin, milj. e	73,4	17,5
% liikevaihdosta	3,5	0,8
Tilaukanta, milj. e	1 670,5	1 494,3
Henkilöstö keskimäärin	14 763	15 672
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	136 071	135 656
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	135 866	131 087

3 Kehitys vuosineljänneksittäin

Milj. e	10-12/2019	7-9/2019	4-6/2019	1-3/2019	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018
	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)
Liikevaihto	589,0	507,5	512,3	514,4	587,6	524,9	564,8	526,8
Käyttökate	35,9	35,3	9,1	22,6	-1,3	14,3	-31,7	9,9
Käyttökateprosentti, %	6,1	7,0	1,8	4,4	-0,2	2,7	-5,6	1,9
Oikaistu käyttökate	47,0	36,2	10,0	27,1	11,0	18,5	12,9	10,9
Oikaistu käyttökateprosentti, %	8,0	7,1	2,0	5,3	1,9	3,5	2,3	2,1
EBITA	22,5	22,1	-4,1	9,3	-2,7	12,6	-33,4	8,2
EBITA, %	3,8	4,4	-0,8	1,8	-0,5	2,4	-5,9	1,6
Oikaistu EBITA	33,7	23,0	-3,2	13,8	9,6	16,9	11,2	9,2
Oikaistu EBITA, %	5,7	4,5	-0,6	2,7	1,6	3,2	2,0	1,7
Liikevoitto	18,9	18,9	-7,7	5,3	-8,7	8,1	-38,7	3,4
Liikevoittoprosentti, %	3,2	3,7	-1,5	1,0	-1,5	1,5	-6,9	0,7

	10-12/2019	7-9/2019	4-6/2019	1-3/2019	10-12/2018	7-9/2018	4-6/2018	1-3/2018
	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)	(ei IFRS 16)
Osakekohtainen tulos, laimentamaton, e	0,11	0,08	-0,06	0,01	-0,12	0,03	-0,32	0,01
Osakekohtainen tulos, laimennettu, e	0,11	0,08	-0,06	0,01	-0,12	0,03	-0,32	0,01
Osakekohtainen oma pääoma, e	1,7	1,6	1,5	1,6	1,9	2,0	1,9	1,9
Omavaraisuusaste, %	21,5	22,6	20,8	21,3	30,2	30,9	28,2	27,7
Korollinen nettovelka, milj. e	168,4	172,9	158,9	162,7	6,9	50,2	10,2	47,2
Velkaantumisaste, %	73,6	79,5	77,3	75,1	2,7	18,9	3,9	19,4
Taseen loppusumma, milj. e	1 281,4	1 170,5	1 186,6	1 205,5	1 024,5	1 037,5	1 092,3	1 048,5
Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja, milj. e	80,6	3,8	29,1	30,1	53,7	-37,0	-15,0	19,8
Kassakonversio (rullaava 12 kk), %	139,5	177,6	169,9	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	148,2
Käyttöpääoma, milj. e	-100,9	-46,8	-80,8	-60,4	-54,6	-3,2	-57,2	-41,4
Bruttoinvestoinnit, milj. e	59,4	5,7	3,8	4,4	9,2	0,9	3,2	4,2
% liikevaihdosta	10,1	1,1	0,7	0,9	1,6	0,2	0,6	0,8
Tilaukanta, milj. e	1 670,5	1 676,9	1 704,7	1 579,7	1 494,3	1 552,3	1 596,8	1 540,0
Henkilöstö kauden lopussa	16 273	14 606	14 681	14 489	14 950	15 556	15 751	15 687
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl)	136 071	135 973	135 973	135 679	135 656	135 656	135 656	126 132
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl)	135 988	135 973	135 834	135 664	135 656	135 656	127 477	125 438

4 Tunnuslukujen laskentakaavat

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Käyttökate =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset
Oikaistu käyttökate =	Käyttökate ilman vertailtavuuteen vaikuttavia eriä *
EBITA (tulos ennen rahoituseriä, veroja ja aineettomien omaisuuserien poistoja) =	Liikevoitto + aineettomien omaisuuserien poistot ja arvonalentumiset
Oikaistu EBITA =	EBITA ilman vertailtavuuteen vaikuttavia eriä *
Omavaraisuusaste (%) =	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Velkaantumisaste (%) =	$\frac{(\text{Korolliset velat} - \text{rahavarat}) \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$
Korollinen nettovelka =	Korolliset velat – rahavarat
Käyttöpääoma =	Vaihto-omaisuus + myynti- ja osatuloutus saamiset + muut lyhytaikaiset saamiset - osto- ja osatuloutusvelat - muut lyhytaikaiset velat - saadut ennakot - lyhytaikaiset varaukset
Vapaa kassavirta =	Operatiivinen rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja – maksetut verot – investointien rahavirta

Osakekohtaiset tunnusluvut

Osakekohtainen tulos, laimentamaton =	$\frac{\text{Tiilikauden tulos (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)} - \text{oman pääoman ehtoisen lainan kulut ja jaksotetut kirjaamattomat korot verojen jälkeen}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen tulos, laimennettu	$\frac{\text{Tiilikauden tulos (emoyhtiön omistajille laskettu osuus)} - \text{oman pääoman ehtoisen lainan kulut ja jaksotetut kirjaamattomat korot verojen jälkeen}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistuna}}$
Osakekohtainen oma pääoma =	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa}}$

*Vertailtavuuteen vaikuttavat erät vuonna 2019 ovat olennaisia eriä tai liiketoimia, jotka ovat merkittäviä Caverionin taloudellisen kehityksen ymmärtämiseksi vertailtaessa nykyisen kauden tulosta edellisiin kausiin. Nämä erät voivat sisältää (1) myyntivoittoja ja -tappioita ja transaktiokuluja divestoinneista ja yritysostoista; (2) alaskirjauksia, kuluja ja/tai tuottoja erikseen tunnistetuista riskiprojekteista; (3) uudelleenjärjestelykuluja ja (4) muita eriä, jotka Caverionin johdon arvion mukaan eivät liity normaaliin liiketoimintaan. Vuonna 2018 merkittävät riskiprojektit sisälsivät kolme päättyneitä Suurta projektia Teollisuuden ratkaisuihin, joiden vaikutukset raportoitiin kategoriassa (2). Saksan kilpailuoikeudellinen sakko ja siihen liittyvät juridiset ja muut kulut raportoitiin kategoriassa (4). Vuonna 2019 merkittävät riskiprojektit sisältävät vain yhden kategoriassa (2) raportoitavan riskiprojektin Saksasta.

ESMA (European Securities and Markets Authority) on julkaissut ohjeistuksen vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin liittyen. Caverion esittää vaihtoehtoisia tunnuslukuja parantaakseen liiketoiminnan ja taloudellisen tuloksen analysointia sekä vertailukelpoisuutta eri kausien välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät ole IFRS-raportoinnissa käytettäviä tunnuslukuja eikä niitä tulisi pitää korvaavina mittareina verrattuna IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyihin tunnuslukuihin.

5 Lähipiiritapahtumat

Caverion ilmoitti 7.2.2018 pörssitiedotteella perustavansa uuden konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän ("Ehdollinen osakepalkkiojärjestelmä 2018–2022"). Yhtiö tarjosi osallistujille mahdollisuuden rahoittaa yhtiön osakkeiden hankinta yhtiöltä nostetulla korollisella lainalla, mitä osa osallistujista käytti. Joulukuun 2019 lopussa näiden lainojen yhteismäärä oli noin 4,5 (4,1) milj. euroa. Lainat maksetaan kokonaisuudessaan takaisin viimeistään 31.12.2023. Osakkeet on pantattu lainojen vakuudeksi.

6 Vuokrasopimukset

Alla on esitetty konsernin käyttöoikeusomaisuuserien tasearvot sekä muutokset kauden aikana.

Milj. e	Käyttöoikeusomaisuuserä			
	Rakennukset ja rakennelmat	Autot	Muut omaisuuserät	Yhteensä
1.1.2019	89,0	51,2	1,3	141,6
Kurssierot	0,1	0,1	0,0	0,2
Yrityshankinnat	3,0	3,6	1,2	7,7
Lisäykset	14,8	21,5	0,2	36,5
Vähennykset ja yritysmyyntit	-2,2	-0,8	0,0	-3,1
Poistot	-23,0	-24,0	-0,9	-47,9
31.12.2019	81,6	51,6	1,8	135,0

Konserni kirjasi tammi-joulukuussa vuokratulua lyhytaikaisista vuokrasopimuksista 3,4 milj. euroa ja vähäarvoisista omaisuuseristä 1,5 milj. euroa.

7 Rahoitusriskien hallinta

Caverion-konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat maksuvalmiusriski, luottoriski sekä markkinariskit, kuten valuutta- ja korkoriski. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteet ja periaatteet on määritelty konsernin hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskien hallinnan käytännön toteutuksesta vastaa konsernin rahoitusosasto yhdessä konsernin tytäryhtiöiden kanssa.

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on ylläpitää optimaalista pääomarakennetta, saavuttaa mahdollisimman korkea sitoutuneen pääoman tuotto sekä minimoida pääoman kustannukset konsernin rahoituspolitiikassa määriteltyjen periaatteiden ja limiittien puitteissa. Pääomarakenteeseen vaikutetaan ensisijaisesti ohjaamalla investointeja ja liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrää.

Konsernin rahoitusriskien hallinnan periaatteisiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia raportointikaudella. Lisätietoja rahoitusriskien hallinnasta löytyy konsernin vuoden 2019 tilinpäätöksestä liitteestä 5.5 Rahoitusriskien hallinta.

Caverionin ulkoisissa lainoissa sovelletaan taloudellista kovenanttia, joka perustuu konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhdeluukuun. Kovenanttia seurataan ja arvioidaan jatkuvasti suhteessa käyttökatteen ja nettovelan toteumaan ja ennusteisiin.

Seuraavassa taulukossa esitetään korollisten rahoitusvelkojen maturiteettijakauma. Taulukko kuvaa rahoituslainojen sopimuksiin perustuvaa erääntymistä ilman tulevia koronmaksuja. Vuokrasopimusvelat perustuvat diskontattuihin nykyarvoihin tulevista maksuista. Valuuttamääräisten lainojen kassavirrat on käännetty euroiksi tilinpäätöskurssiin.

Milj. e	2020	2021	2022	2023	2024->	Yhteensä
Korolliset rahoituslainat			50,0	75,0	0,5	125,5
Vuokrasopimusvelat	36,2	35,1	23,6	15,5	26,5	136,9
Yhteensä	36,2	35,1	73,6	90,5	27,0	262,4

8 Rahoitusvelat ja nettovelka

Milj. e	31.12.2019 Tasearvo	31.12.2018 Tasearvo
Pitkäaikaiset rahoitusvelat		
Joukkovelkakirjalainat	74,6	
Lainat rahoituslaitoksilta	49,9	30,0
Muut lainat	0,5	0,5
Vuokrasopimusvelat	93,3	0,4
Pitkäaikaiset korolliset velat yhteensä	218,3	30,9
Lyhytaikaiset rahoitusvelat		
Lainat rahoituslaitoksilta		20,0
Eläkelainat		6,7
Muut lainat		0,0
Vuokrasopimusvelat	43,6	0,5
Lyhytaikaiset korolliset velat yhteensä	43,6	27,2
Korolliset velat yhteensä	261,9	58,1
Korolliset velat yhteensä ilman IFRS 16 vuokrasopimusvelkoja	125,0	58,1
Rahavarat	93,6	51,2
Nettovelka	168,4	6,9
Nettovelka ilman IFRS 16 vuokrasopimusvelkoja	31,5	6,9

Rahoitusvarojen ja -velkojen osalta kirjanpitoarvot ovat kohtuullisen hyviä arvioita käyvistä arvoista.

Johdannaissopimukset

Nimellisarvot		
Milj. e	31.12.2019	31.12.2018
Korkojohdannaiset		30,0
Valuuttajohdannaiset	66,7	88,6

Käyvät arvot		
Milj. e	31.12.2019	31.12.2018
Korkojohdannaiset		
-positiivinen käypä arvo		
-negatiivinen käypä arvo		-0,1
Valuuttajohdannaiset		
-positiivinen käypä arvo	0,9	0,3
-negatiivinen käypä arvo	-0,2	-1,1

Johdannaissopimusten käyvät arvot on määritetty seuraavasti: Valuuttatermiinisopimusten käyvät arvot on määritetty käyttäen tilinpäätöspäivän noteerattuja termiinikursseja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvon perusteella.

9 Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. e	31.12.2019	31.12.2018
Annetut takaukset osakkuusyhtiöiden puolesta	0,0	0,0
Emoyhtiön takaukset tytäryhtiöiden puolesta	456,0	435,3
Muut vastuusitoumukset		
- Vuokravastuut		139,5
- Muut vastuusitoumukset	0,2	0,2
Hybridilainan kertynyt kirjaamaton korko	1,7	2,5

Vuokravastuut lyhytaikaisista ja vähäarvoisista vuokrista olivat 5,7 milj. euroa vuoden 2019 lopussa. Vuokravastuu sopimuksista, jotka eivät ole vielä alkaneet tilinpäätöshetkellä, mutta joihin Caverion on sitoutunut, oli 5,9 milj. euroa vuoden 2019 lopussa.

Jakautumiseen osallistuvat yhtiöt vastaavat yhteisvastuullisesti jakautuvan yhtiön velasta, joka on syntynyt ennen kuin jakautumisen täytäntöönpano on rekisteröity. Tämän seurauksena YIT Oyj:n osittaisjakautumisen seurauksena perustetulle Caverion Oyj:lle syntyi yhtiölle jakautumisessa allokoitun netto-omaisuuden määrään asti niin sanottu toissijainen vastuu ennen jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiä syntyneistä YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä veloista. Caverion Oyj:llä on toissijainen vastuu YIT Oyj:n ennen jakautumista myöntämistä, YIT Oyj:lle jakautumisen jälkeen jääneistä konsernitakauksista. Näiden konsernitakausten määrä joulukuun 2019 lopussa oli 30,9 milj. euroa.

Lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä on kuvattu yllä tarkemmin kohdassa "Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät". On mahdollista, että erityisesti säännösten vastainen toiminta saattaa aiheuttaa huomattavaa vahinkoa Caverionille sakkoina, korvausvaatimuksina sekä asianajokuluina. Tällä hetkellä ei kuitenkaan voida arvioida mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen määrää.